

ΜΕ ΣΠΑΝΙΕΣ ΠΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ!

La Ruta Maya «Ο δρόμος των Μάγια»

**Μεξικό με Κανκούν, Γουατεμάλα,
Ονδούρα με πτήσεις για Γουατεμάλα**

Ανοίγουμε δρόμους

**ΔΩΡΕΑΝ
ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ
ΑΣΦΑΛΕΙΑ
VERSUS TRAVEL
ΜΕ ΚΑΛΥΨΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΡΩΝΟΪΟ**

Νοιώστε **απόλυτα
προστατευμένοι,**
όπως σας **έχουμε
συνηθίσει.**

ΔΙΠΛΗ ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟ ΔΥΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

Πριν το ταξίδι

Κάλυψη για ασθένεια και κορωνοϊό έως 75 ετών

Κάλυψη για ατύχημα χωρίς όριο ηλικίας

Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής ή της εξόφλησης πριν από το ταξίδι σε περίπτωση ατυχήματος ή ασθένειας μέχρι του ποσού **2.000€**

Σε περίπτωση κορωνοϊού, καλύπτουμε όλο το ποσό της προκαταβολής ή εξόφλησης χωρίς άνω όριο.
(μόνο στο Versus travel θα βρείτε τέτοιου ύψους καλύψεις)

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

Κάλυψη για ασθένεια και κορωνοϊό έως 75 ετών

Κάλυψη για ατύχημα χωρίς όριο ηλικίας

Χωρίς ποσά απαλλογών που πληρώνει ο ταξιδιώτης

1. Κάλυψη για ατύχημα ή ασθένεια
2. Ιατροφαρμακευτικές καλύψεις
3. Επαναπατρισμός του ίδιου ή της οικογένειας του ταξιδιώτη
4. Κάλυψη εξόδων καραντίνας έως 1.500€
5. Έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα, έξοδα διερμηνέα, έξοδα νομικής υποστήριξης
6. Καλύψεις για απώλεια ή καθυστέρηση αποσκευών
7. Έξοδα του ταξιδιώτη λόγω πρόωρης διακοπής της εκδρομής του
8. Έξοδα διαμονής και επικοινωνίας, εξαιτίας απώλειας ταξιδιωτικών εγγράφων
9. Έξοδα για καθυστέρηση πτήσης πάνω από 4 ώρες

Για όλα τα παραπάνω υπάρχουν όροι και προϋποθέσεις διαβάστε αναλυτικά στο www.versustravel.eu/asfaleia

ΔΩΡΕΑΝ

Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus Travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό

Νοιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει

ΔΙΠΛΗ ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟ ΔΥΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΑ

1. Εδώ και 26 χρόνια οι ταξιδιώτες επιλέγουν το Versus Travel για την ποιότητα των υπηρεσιών του, αλλά κυρίως για την ασφάλεια και τη σιγουριά του ταξιδιού.
2. Τον Μάρτιο του 2020 (και όλη την περίοδο της πανδημίας) το Versus Travel απέδειξε ότι και σε ακραίες συνθήκες, όπως αυτές του κορωνοϊού, μπορεί να εγγυηθεί τις προκαταβολές των ταξιδιωτών, την κατά το δυνατόν περισσότερο ομαλή συνέχιση του ταξιδιού αλλά και τη χωρίς προβλήματα αεροπορική τους επιστροφή στην Ελλάδα.
3. Τα προηγούμενα χρόνια, υπήρξαν εκατοντάδες περιπτώσεις, κατά τις οποίες το Versus Travel απέδειξε ότι ο ταξιδιώτης που ταξιδεύει μαζί μας, αισθάνεται εμπιστοσύνη, πως ό,τι και να συμβεί θα αντιμετωπιστεί άμεσα και μάλιστα προς όφελος του.

Όλα τα παραπάνω κάνουν τους ταξιδιώτες να λένε: «Ταξιδεύω με το Versus για να έχω το κεφάλι μου ήσυχο»

Δωρεάν καλύψεις του Versus Travel

1. Ταξιδιωτική Ασφάλεια Versus Travel κάλυψης της προκαταβολής

- A. Στο Versus Travel προσφέρουμε δωρεάν εδώ και χρόνια στους ταξιδιώτες μας, ασφάλεια κάλυψης της προκαταβολής, σε περιπτώσεις ακύρωσης του ταξιδιού, λόγω ατυχήματος ή ασθένειας.
- B. Αν προσβληθείτε εσείς προσωπικά από τον Covid-19, πριν την αναχώρηση του ταξιδιού, ακόμα και αν έχετε εξοφλήσει το ταξίδι, αναλαμβάνουμε όλα τα ακυρωτικά και μεταφέρουμε το ταξίδι σας οποιαδήποτε στιγμή νιώθετε υγιείς για να το πραγματοποιήσετε. Η παροχή αυτή ισχύει μόνο όταν μας ενημερώσετε εγγράφως με αντίστοιχο αποδεικτικό, άμεσα μόλις πληροφορηθείτε το γεγονός της προσβολής σας από τη νόσο.
- Γ. **Νέα επιπλέον κάλυψη. Προστασία από δυο συμβόλαια:** Με το δεύτερο ασφαλιστικό συμβόλαιο που προστέθηκε, για την κάλυψη από τον κορωνοϊό, έχετε επιπλέον ποσό κάλυψης της προκαταβολής και εκτός Covid-19 περιπτώσεων. Έχετε δηλαδή την προστασία δυο συμβολαίων.

2. Ασφάλεια Versus Travel κατά τη διάρκεια του ταξιδιού

Το Versus Travel παρέχει, εδώ και χρόνια, στους ταξιδιώτες του επιπλέον ασφάλεια που καλύπτει ατύχημα, ασθένεια, απώλεια αποσκευών και πολλές άλλες καλύψεις. Δεν καλύπτει όμως την περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό για την οποία υπάρχει ειδική ασφάλιση (διαβάστε παρακάτω).

Έξτρα Δωρεάν Ασφάλεια Covid-19 και καραντίνας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, αλλά και επιπλέον συμπληρωματικής κάλυψης ασθένειας, ατυχήματος, απώλειας αποσκευών και εκτός Covid-19 περιπτώσεων. Έχετε δηλαδή την προστασία 2 συμβολαίων.

1. Τι είναι η Έξτρα Ασφάλεια Covid-19 του Versus Travel

Λόγω των ειδικών συνθηκών και επειδή θέλουμε να εξασφαλίσουμε για εσάς με κάθε υπευθυνότητα ένα ξέγνοιαστο και χαρούμενο ταξίδι χωρίς άγχος, σας παρέχουμε δωρεάν μία ξεχωριστή, ειδική Ασφάλεια που καλύπτει και τον Covid-19, επιπλέον της προαναφερθείσας σχετικής κάλυψης του Versus, στην προηγούμενη παράγραφο.

2. Τι επιπλέον καλύπτει η έξτρα Ασφάλεια COVID-19

Η έξτρα Ασφάλεια COVID-19 καλύπτει διακοπή του ταξιδιού εφόσον ο ταξιδιώτης νοσηλευτεί λόγω Covid-19 στο εξωτερικό ή τεθεί σε καραντίνα με εντολή κυβέρνησης ή άλλης αρχής κατά τη διάρκεια του ταξιδιού λόγω έκθεσης του ιδίου ή άλλου συνταξιδιώτη του στη μεταδοτική ασθένεια. Στην περίπτωση αυτή ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΕΠΙΣΗΣ ΟΙ ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ Ή Η ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΑΝ ΑΠΑΙΤΗΘΟΥΝ. Καλύπτεται επίσης τα έξοδα της καραντίνας στο εξωτερικό μέχρι του ποσού 1500€. Επίσης όταν ο ασφαλισμένος ταξιδιώτης μπορέσει να επιστρέψει στην Ελλάδα καλύπτουμε τα έξοδα του ταξιδιού επιστροφής του, αλλά και της οικογένειάς του εφόσον ο ίδιος επιστρέψει στην Ελλάδα.

3. Άλλες καλύψεις και των δυο ασφαλιστικών συμβολαίων. Διπλή κάλυψη από δυο ασφαλιστικά συμβόλαια

Υπάρχουν και επιπλέον καλύψεις όπως και επιπλέον σημαντικές ταξιδιωτικές καλύψεις, επαναπατριsmός και της οικογένειας του ταξιδιώτη, έξοδα μετάβασης συνοδού από την Ελλάδα στο σημείο του συμβάντος, έξοδα διερχόμενης, έξοδα μετάφρασης ιατρικού φακέλου, απώλεια αποσκευών καθυστερήσεις πτήσεων νομική υποστήριξη και άλλες καλύψεις.

Για όλα τα παραπάνω υπάρχουν όροι και προϋποθέσεις διαβάστε αναλυτικά στο www.versustravel.eu/asfaleia

* Όλες οι παραπάνω καλύψεις δίνονται δωρεάν μόνο για τα οργανωμένα ταξίδια εκτός Ελλάδας. Για τα ατομικά ταξίδια δίνονται με επιβάρυνση.

Η ασφάλεια καλύπτει ταξιδιώτες από την Ελλάδα, περιπτώσεις ασθένειας για άτομα έως 75 ετών και περιπτώσεις ατυχήματος για όλες τις ηλικίες. Για ταξιδιώτες από την Κύπρο καλύπτει περιπτώσεις ασθένειας και ατυχήματος για άτομα έως 70 ετών. Για ταξιδιώτες από την Κύπρο, εάν είστε πάνω από 70 ετών, υπάρχει χρέωση. Καλέστε τα γραφεία μας στη Λευκωσία για περισσότερες πληροφορίες.

Ο Δρόμος των Μάγια

Ακολουθώντας το φιδίσιο μονοπάτι μέσα από την πολύχρωμη κουλτούρα και τη μυστηριώδη ιστορία του Μεξικού, της Γουατεμάλας και της Ονδούρας, η εξερεύνηση αυτή μας μεταφέρει σε μαγευτικές ερειπωμένες πόλεις, όπου αρχαίες πυραμίδες υψώνονται πάνω από τη ζούγκλα και σε πόλεις και χωριά, που είναι ακόμα πατρίδες κοινοτήτων των Μάγιας.

Ηφαίστεια με χιονισμένες κορυφές, παραλίες με πελώρια κύματα, υψίπεδα κοντά στον ουρανό και στον ήλιο, ζούγκλες, άγονες πεδιάδες, ποτάμια, λίμνες, έρημοι, γκρεμοί, φαράγγια και βαθιές κοιλάδες. Μια παρθένα φύση με την οποία ο άνθρωπος βρίσκεται σε αρμονία. Αρχαίοι πολιτισμοί (Ολμέκοι, Ζαποτέκοι, Μάγιας, Τολτέκοι, Αζτέκοι κλπ.) που εξαρθρώθηκαν από τους Κονκισταδόρες, πυραμίδες, αποικιακά κτίρια, ζούγκλες, εκπληκτικές παραλίες, Ινδιάνοι, Μεστίσος, ντόπια χειροτεχνήματα, νόστιμη και πικάντικη κουζίνα, τεκίλα, συναρπαστικοί ρυθμοί και μουσική.

Το ταξίδι μας αυτό απευθύνεται σε ανθρώπους που γοητεύονται από το αυθεντικό και ζεστό πρόσωπο των χωρών της Κεντρικής Αμερικής. Είναι ένα πλήρες ταξίδι για όσους δεν θέλουν να χάσουν την παραμικρή γωνιά από ολόκληρο το ιστορικό Μεξικό, να δουν ολόκληρη τη Γουατεμάλα από άκρη σε άκρη και να γοητευτούν από τον σημαντικότερο αρχαιολογικό χώρο των Μάγιας στην Ονδούρα.

Για τους ταξιδιώτες που τα θέλουν όλα! Φτιάξαμε ένα ταξίδι όπως μας το έχετε ζητήσει.

Η ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ VERSUS

Εμπειρία και τεχνογνωσία δύο δεκαετιών

Ένα ταξίδι στο **Μεξικό**, τη **Γουατεμάλα** και την **Ονδούρα** είναι ιδιαίτερα απαιτητικό. Απαιτεί άριστη γνώση του προορισμού αλλά και εξειδικευμένες επισκέψεις. Για περισσότερες από δυο δεκαετίες ιχνηλατούμε την Κεντρική Αμερική δημιουργώντας χιλιάδες ευχαριστημένους ταξιδιώτες. Τι είναι αυτό όπως που έχει κάνει τους ταξιδιώτες να λένε: «Μεξικό και Γουατεμάλα μόνο με το Versus»;

Εξειδικευμένοι αρχηγοί

Μετά από εκατοντάδες αναχωρήσεις στον προορισμό, έχουμε σχηματίσει μια ομάδα απόλυτα εξειδικευμένων αρχηγών σε αυτό το ιδιαίτερο ταξίδι. Αρχηγών που θα μας μυήσουν στα μυστικά του προορισμού και γνωρίζουν άριστα τις ιδιαιτερότητες του.

Επειδή οι εκπλήξεις δεν σταματούν ποτέ σε ένα ταξίδι του Versus έχουμε σχεδιάσει μια ξεχωριστή εμπειρία που θα θυμάστε για χρόνια. Μία εκδρομή στον αρχαιολογικό χώρο Τουλούμ, τον μοναδικό αρχαιολογικό χώρο των Μάγια που ατενίζει την Καραϊβική. Επιπροσθέτως, με την 18ήμερη διάρκειά μας οι επισκέψεις είναι απλόχερες και στην Πόλη του Μεξικού, με εκδρομή στο Χοτσιμίλκο και στο σπίτι της Φρίντα Κάλο.

Οι διαδρομές

Το Versus Travel, πιστό στα γεμάτα και ποιοτικά και διαφορετικά πρόγραμμα προγράμματα, αναζητά πάντα διαφορετικές διαδρομές, αυτές που θα μας δείξουν το πρωτόγονο που χάνεται. Έτσι για πολλά χρόνια έχει εισαγάγει την οδική μεταφορά από την Πόλη της Γουατεμάλας προς το Φλόρες (ή αντίστροφα). Μπορεί να είναι ακριβότερη επιλογή αλλά θα μας χαρίσει εμπειρίες, όπως η διανυκτέρευση στο Λιβινγκστον, Ρίο Ντούλσε το μοναδικό μέρος της Γουατεμάλα που βρέχεται από την Καραϊβική, με την ιδιαίτερη κουλτούρα των Ινδιάνων Γκαριφούνα, και μια διανυκτέρευση στο Κοπάν στην Ονδούρα με τον περίφημο αρχαιολογικό χώρο.

Οι πτήσεις μας

Τα ταξίδια του Versus Travel δεν είναι εικονική πραγματικότητα. Προαγοράζουμε τις πτήσεις των ταξιδιών μας και τις ανακοινώνουμε όπως θα δείτε και εδώ, αντίθετα με τη συνήθη πρακτική της αγοράς. Δεν αφήνουμε τίποτα στην τύχη του, αποφεύγοντας έτσι απογοητεύσεις της τελευταίας στιγμής.

Πρωτότυπα προγράμματα

Το πρόγραμμα αυτό είναι πατρότητας Versus. Δημιουργήθηκε έτσι όπως το βλέπετε εδώ πριν από πάρα πολλά χρόνια και έχει πολλές αναχωρήσεις στο ενεργητικό του και εκατοντάδες ευχαριστημένους ταξιδιώτες. Έχει περπατηθεί δεκάδες φορές και αντίστοιχα τόσες έχει εμπλουτιστεί μετά από επιτόπια έρευνα.

Με το Versus Travel παίρνετε πάντα περισσότερα!

- Μόνο στο Versus Travel **σπάνιες πτήσεις για την Πόλη Γουατεμάλας** και επιστροφή από Μέξικο Σίτι, χωρίς εσωτερική πτήση και πτήγαινε-έλα στην Κεντρική Αμερική.
- Επίσκεψη στο Τουλούμ τον συγκλονιστικό χώρο των Μάγιας τον μοναδικό που ατενίζει την Καραϊβική.
- Δυο διανυκτερεύσεις στο Κανκούν για να μπορέσουμε να απολαύσουμε τη Ριβιέρα Μάγια αλλά και να κάνουμε εκδρομή στο Τουλούμ.
- Εμπειρία-πρόκληση! Μπάνιο σε εσωτερική λίμνη με καταπράσινα νερά, σε γνωστή σενότα της χερσονήσου Γιουκατάν.

Άλλο ένα δείγμα της πληρότητας με την οποία το Versus Travel φτιάχνει τα προγράμματά του. Θα μπορούσαμε να αρκεστούμε σε μια ξενάγηση στο Μέξικο Σίτι και σε άλλη στις Πυραμίδες και την Παναγία της Γουαδελούπης. Το Versus Travel, πάντα κοντά στον ταξιδιώτη που τα θέλει όλα, έχει εμπλουτίσει το πρόγραμμά του με επιπλέον εκδρομές μεγάλου κόστους όπως στα κανάλια του Χοτσιμίλκο και στο σπίτι της Φρίντα Κάλο. Έτσι έχουμε μια εκτεταμένη άποψη του Μέξικο Σίτι, αλλά και μιας μεγάλης περιοχής γύρω από αυτό.

Το ταξίδι αυτό αποτελεί έναν προσεκτικά σχεδιασμένο πρόγραμμα με προσοχή στη λεπτομέρεια

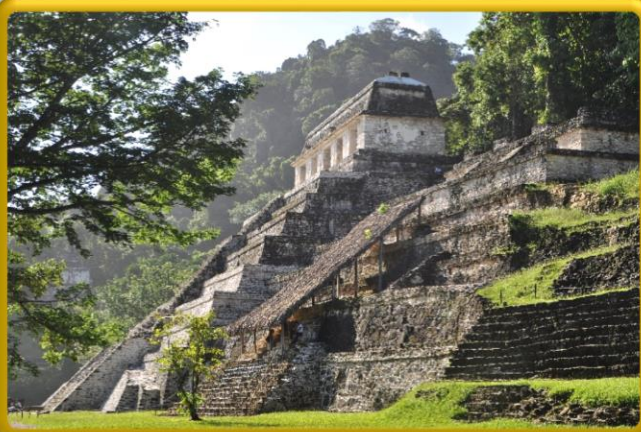
- Το Versus Travel, πιστό στα πλήρη, ολοκληρωμένα και ποιοτικά προγράμματα, περιλαμβάνει extra επισκέψεις στα κανάλια του Χοτσιμίλκο και στο σπίτι της Φρίντα Κάλο.

Το μοναδικό πρόγραμμα της αγοράς που περιλαμβάνει αυθεντικά & απάτητα μέρη, όπως την οδική και εν πλω διαδρομή του Λίβινγκστον, το μοναδικό τμήμα της Γουατεμάλα που βρέχεται από την Καραϊβική.

- Το μοναδικό από τα αντίστοιχα προγράμματα της αγοράς που περιλαμβάνει διαμονή στην Ονδούρα και τον εξαιρετο αρχαιολογικό χώρο των Μάγια στο Κοπάν.
- Τα ξενοδοχεία μας είναι 4*, 5*. Στην Πόλη του Μεξικού, μήνο στο Versus, το πολυτελές ξενοδοχείο Barcelo 5* ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία της Πόλης του Μεξικού. Δεν επιλέγουμε υποδεέστερο ξενοδοχείο 4*, που θα κάνει τη διαμονή σας δυσάρεστη. Στο Κανκούν χρησιμοποιούμε το εξαιρετικό ξενοδοχείο Presidente Intercontinental 5*. Στο Παλένκε και το Καμπέτσε, περιοχές χωρίς ιδιαίτερη τουριστική ανάπτυξη, διανυκτερεύουμε σε πολύ όμορφα, μικρά, παραδοσιακά μεξικάνικα ξενοδοχεία από τα καλύτερα κάθε περιοχής. Στην Αντίγουα ξενοδοχείο 4*, ενώ στο Κοπάν και το Ρίο Ντούλσε (Λίβινγκστον) είναι απλά παραδοσιακά ξενοδοχεία, από τα καλύτερα της περιοχής. Η επιλογή των ξενοδοχείων έχει γίνει ύστερα από τη μεγάλη μας εμπειρία στην περιοχή και είναι σίγουρο ότι θα σας ικανοποιήσουν πλήρως. Βρίσκονται στο κατάλληλο σημείο, έχουν τοπικό χρώμα και κάνουν τη διαμονή σας απολαυστική. Μην περιμένετε όμως πολυτελή διαμονή, κυρίως στην επαρχία.
- Το πρόγραμμά μας περιλαμβάνει ημιδιατροφή καθημερινά.
- Το ταξίδι συνοδεύει έμπειρος Έλληνας αρχηγός, που γνωρίζει πολύ καλά την ιστορία και τον πολιτισμό του Μεξικού. Μαζί του θα δείτε το πραγματικό Μεξικό, την κουλτούρα των ανθρώπων του και την καθημερινότητά τους. Θα σας μιλήσει για τους Μάγιας, τους Ατζέκους, τους Ολμέκους και θα σας διηγηθεί μύθους και δοξασίες.
- Προσφέρεται δωρεάν ταξιδιωτικός οδηγός-βιβλίο στα ελληνικά Versus Travel.

Το σημαντικότερο, οι αναχωρήσεις του Versus πραγματοποιούνται!

ΜΕΞΙΚΟ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

Ένας «δυνατός» συνδυασμός του **Μεξικού** και της **Γουατεμάλα**, στον οποίο το Versus Travel προσθέτει την **Ονδούρα** και το πανέμορφο κομμάτι της Γουατεμάλας στο Φλόρες. Στα ταξίδια μας στον κόσμο αναζητούμε σημεία αυθεντικά, αναζητούμε το πρωτόγονο που χάνεται. Όπου το βρίσκουμε το περιλαμβάνουμε στα προγράμματά μας. Ένα από αυτά είναι η **ζούγκλα του Πετέν** στη Γουατεμάλα και το αυθεντικό **Λίβινγκστον**, η χώρα των Γκαριφούνα, το μοναδικό κομμάτι της Γουατεμάλας που βρέχεται από την Καραϊβική. Ένα αξεπέραστο πρόγραμμα που ιχνηλατεί τους δρόμους των Μάγια και τις πόλεις-κράτη αυτού του μεγαλειώδους πολιτισμού που ανέπτυξαν στη Μεσοαμερική, αλλά και πόλεις-αποικιακά στολίδια, όπως η Αντίγκουα ή λίμνες που παρακολουθούν αιώνια ηφαίστεια. Άλλο ένα πρόγραμμα με την ταυτότητα του Versus Travel!

Highlights

- Επισκεφθείτε τις τεράστιες πυραμίδες του σημαντικότερου ιερού χώρου των προκολομβιανών πολιτισμών, του **Τεοτιχουακάν**.
- Εξερευνήστε μέσα στη ζούγκλα με την οργιώδη βλάστηση τους μαγευτικούς αρχαιολογικούς χώρους του **Παλένκε** και του **Τσιτσέν Ιτζά**.
- Περιηγηθείτε στο αποικιακό κόσμημα της πολιτείας Γιουκατάν, τη **Μέριδα**, και χαρείτε τη νυχτερινή της ατμόσφαιρα.
- Περπατήστε στον αρχαιολογικό χώρο του **Τικάλ**, που είναι κυριολεκτικά κρυμμένος από πυκνή ζούγκλα.
- Μπείτε στα άδυστα της Γουατεμάλας και φτάστε στο **Λίβινγκστον**, με τους μελανόχρωμους Γουατεματέκοι.
- Ανακαλύψτε τον αρχαιολογικό χώρο του **Κοπάν** στην Ονδούρα.
- Νοιώστε τον αέρα άλλων εποχών στη σαγηνευτική **Αντίγουα**.
- Πλεύστε στην πανέμορφη **λίμνη Αιπιλάν**.

Περιπλάνηση και εξερεύνηση

Ένα μωσαϊκό αρχαίων λαών και πολιτισμών (Μάγια, Ατζέκοι, Ζαποτέκοι, Τεοτιχουανάκος, Ολμέκοι και Τολτέκοι), σε ένα συναρπαστικό οδοιπορικό 18 ημερών, που περιλαμβάνει:

- Το πλήρες Ιστορικό **Μεξικό** χωρίς να παραλείπει τίποτα, περιλαμβάνοντας εκτός των υπολοίπων το **Μέξικο Σίτι** με την **Παναγία της Γουαδελούπης**, το σημαντικότερο προσκύνημα των Λατινοαμερικάνων και το **Τεοτιχουακάν**, την αποικιακή **Μέριδα**, τους αρχαιολογικούς χώρους των Μάγια στο **Παλένκε**, το **Τσιτσέν Ιτζά** και το **Καμπάχ**, και το κοσμοπολίτικο **Κανκούν**,
- τη **Γουατεμάλα** με τη **Λίμνη Αιτλάν**, μια από τις πιο όμορφες λίμνες του κόσμου, την **Αντίγουα**, το αποικιακό στολίδι της Γουατεμάλας, την οδική διάσχιση της χώρας μέσα από τη ζούγκλα του Πετέν, το σπάνιο **Ρίο Ντούλσε** και το **Λίβινγκστον**, την Καραϊβική της Γουατεμάλας.
- και την **Ονδούρα**, με τον πανέμορφο και σπουδαιότατο αρχαιολογικό χώρο των Μάγια στο **Κοπάν**.

Όλα τα παραπάνω γίνονται με μια πολύ έξυπνη διαδρομή που έχει επιλέξει το **Versus** για να μην παραλείψουμε τίποτα.

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
IB 3153	26/07/2023	ΑΘΗΝΑ – ΜΑΔΡΙΤΗ	14:00	16:50
IB 6341	27/07/2023	ΜΑΔΡΙΤΗ – ΠΟΛΗ ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑΣ	12:25	15:35
IB 6402	11/08/2023	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΜΑΔΡΙΤΗ	19:05	13:55 +1
IB 3280	12/08/2023	ΜΑΔΡΙΤΗ – ΑΘΗΝΑ	15:00	19:40

Αριθμός Πτήσης	Ημερομηνία Πτήσης	Διαδρομή (Από ⇒ Προς)	Ώρα Αναχώρησης	Ώρα Άφιξης
IB 3281	09/08/2023	ΑΘΗΝΑ – ΜΑΔΡΙΤΗ	20:20	23:10
IB 6341	10/08/2023	ΜΑΔΡΙΤΗ – ΠΟΛΗ ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑΣ	12:25	15:35
IB 6402	25/08/2023	ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – ΜΑΔΡΙΤΗ	19:05	13:55 +1
IB 3280	26/08/2023	ΜΑΔΡΙΤΗ – ΑΘΗΝΑ	15:00	19:40

Προσοχή! Οι πτήσεις που βλέπετε στα προγράμματα του Versus είναι πραγματικές. Υπάρχει δηλαδή μια αντίστοιχη κράτηση στην αεροπορική. Δεν είναι εικονική πραγματικότητα και απλή παράθεση των δρομολογίων της αεροπορικής εταιρείας. Στο Versus δεν θα σας περιμένουν απογοητεύσεις

Εξωτερικά χαρακτηριστικά των Μάγιας και μυστικά «ομορφιάς»

Οι Μάγιας είχαν στραβά πόδια, αφού, όταν ήταν μικροί, οι μανάδες τους τούς κουβαλούσαν καβάλα στο πίσω μέρος του σώματος τους. Καμάρωναν για το γεγονός ότι ήταν αλλήθωροι. Αυτό γινόταν επειδή οι μητέρες τους, κατά την παιδική τους ηλικία, τους κρεμούσαν ένα κουρελάκι που έφτανε μέχρι τη μέση των φρυδιών. Καθώς αυτό κουνιόταν, οι μικροί Μάγιας ύψωναν συνέχεια τα μάτια και έτσι κατέληγαν να μένουν αλλήθωροι.

Είχαν πλακουτσωτά κεφάλια και μέτωπα, κατόρθωμα και αυτό των μανάδων τους. Μεγάλη τέχνη...! Τέσσερις με πέντε ημέρες μετά τη γέννα τεντώνανε το μωρό σε ένα μικρό κρεβάτι φτιαγμένο από ραβδάκια και εκεί, μπρούμυτα, του βάζανε το κεφάλι

ανάμεσα σε δυο σανίδες, τη μια στο ινίο και την

άλλη στο μέτωπο πιέζοντάς το πολύ δυνατά. Το είχαν εκεί

να υποφέρει για μερικές μέρες, έτσι ώστε να μείνει το κεφάλι πλακουτσωτό, χαρακτηριστικό που είχαν όλοι τους. Τρυπούσαν επίσης τα αυτιά των παιδιών, όπως έκαναν και οι γονείς τους.

Οι Ινδιάνες του Γιουκατάν δεν καλλωπίζονταν στο πρόσωπο, γιατί το θεωρούσαν ελαφρότητα. Είχαν τη συνήθεια να πριονίζουν τα δόντια τους, ώστε να τους δίνουν πριονωτή μορφή. Αυτήν τη δουλειά την έκαναν γριές, λιμάροντας τα δόντια με πέτρες και νερό. Οι Ινδιάνες τρυπούσαν τις μύτες τους στο τρυφερό κομμάτι που χωρίζει τα ρουθούνια αναμεταξύ τους και έβαζαν στην τρύπα μια κεχριμπαρένια πέτρα ως στολίδι. Στα παιδιά τρυπούσαν τ' αυτιά προκειμένου να φοράνε κρίκους ή τους τα χαράζανε με βαθιές οδοντώσεις όταν τα προόριζαν για θυσίες.

Οι άνδρες δεν είχαν γένια, καθώς, όπως έλεγαν, οι μανάδες τούς έκαιγαν το πρόσωπό τους με ζεματιστά πανιά, όταν ήταν παιδιά, ώστε να αποτρέπουν την τριχοφυΐα. Όλοι οι άντρες χρησιμοποιούσαν καθρέφτες· οι γυναίκες πάλι όχι. Συνήθιζαν, επίσης, να βάφουν το πρόσωπό τους κόκκινο για να δείχνουν πολύ άσχημοι, κάτι, όμως, για το οποίο καμάρωναν. Τους άρεσε να διακοσμούν το κορμί τους με μελάνι και χάραζαν απαλά τις ζωγραφιές πάνω τους, έτσι ώστε με το αίμα να μένουν σημάδια στο κορμί. Συνήθιζαν, μάλιστα, να χλευάζουν όσους δε διακοσμούσαν το κορμί τους.

Βασικές διατροφικές συνήθειες των Μάγιας

Το καλαμπόκι αποτελούσε τη βασική τροφή των Μάγιας. Το έβαζαν από το βράδυ στον ασβέστη μαζί με νερό. Με αυτόν τον τρόπο το πρωί ήταν μαλακό, μισοψημένο και ξεφλουδισμένο. Το άλεθαν και το έτρωγαν. Για τους οδοιπόρους ήταν μοναδική τροφή, γιατί μπορούσε να διατηρηθεί για μήνες. Κάποιες φορές το έλιωναν σε κούπα και το έπιναν ή έβγαζαν από αυτό το ζουμί του (γάλα) και το έπηζαν στη φωτιά. Το ρόφημα αυτό το έπιναν ζεστό για πρωινό, ενώ το περίσσειμά του το έπιναν μέσα στην ημέρα αντί για νερό. Έτρωγαν φαγητά μαγειρευτά από όσπρια και κρέας

ἀγριων ἢ οικόσιτων πουλιῶν. Ἀν δὲν εἶχαν, ὁμῶς, κρέας ἐφτιαχναν σάλτσες με πιπέρι καὶ ὀσπρία. Οἱ ἄντρες συνήθιζαν νὰ τρῶνε χωριστὰ ἀπὸ τὶς γυναῖκες.

Διασκέδαση με κρασί και μιμήσεις

Οἱ Ἰνδιάνοι τοῦ Γιουκατάν ἦταν πρόσχαροι ἄνθρωποι. Ἐπιναν καὶ γλεντούσαν με πολὺ κρασί που ἐφτιαχναν ἀπὸ μέλι, νερὸ καὶ μιὰ ρίζα δέντρου. Τὸ κρασί αὐτὸ γινόταν πολὺ δυνατὸ. Ὁ τρόπος ἐπιστροφῆς τῶν ἀνδρῶν στο σπίτι μετὰ τὴν οἰνοποσία ἦταν ευθὺνῃ τῶν γυναικῶν. Ἡ διασκέδασή τους εἶχε πολλὰ κωμικὰ στοιχεῖα καὶ βασιζόταν κυρίως στὴ μίμηση. Οἱ Ἰσπανοὶ πολλές φορές πλήρωναν γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τέτοιες μιμήσεις.

Οι γιατροί των Μάγια και τρόποι ἰασης

Υπήρχαν χειρουργοὶ ἢ γιὰ νὰ το πούμε σωστὰ, μαγγανευτές, οἱ ὁποῖοι θεράπευαν με βότανα καὶ πολλές δεισιδαιμονίες. Οἱ γιατροὶ θεραπεύανε με ἀφαιμάξεις που γίνονταν στο μέρος που πονοῦσε ὁ ἀσθενής.

Οι Μάγια ως ἔμποροι

Τὸ ἐπάγγελμα στο ὁποῖο ἐκλιναν περισσότερο οἱ Μάγια ἦταν αὐτὸ τοῦ ἐμπόρου, καθὼς μετέφεραν αλάτι, ρουχισμό καὶ σκλάβους στὴ χώρα τοῦ Ουλούα καὶ τοῦ Ταμπάσκο ἀνταλλάσσοντάς τα με κακάο καὶ πέτρινες χάντρες, που ἦταν καὶ τὸ νόμισμά τους. Με αὐτὲς ἀγόραζαν συνήθως σκλάβους ἀλλὰ καὶ ἄλλες χάντρες, πιο καλὲς καὶ φινετσάτες, τὶς ὁποῖες φορούσαν οἱ ἡγεμόνες ὡς κοσμήματα στὶς εορτές.

Προτερήματα των Μάγια

Οἱ Ἰνδιάνοι εἶχαν τὴν καλὴ συνήθεια νὰ βοηθοῦνται μετὰξὺ τους σὲ ὅλες τὶς δουλειές. Στὸν καιρὸ τῆς σπορᾶς αὐτοὶ που δὲν εἶχαν δικούς τους ἀνθρώπους γιὰ νὰ σπείρουν, μαζεύονταν ἀνὰ 20 ἄτομα περίπου καὶ ἐπιδίδονταν στὴ δουλειά. Τόσο ἐντονα συμμετείχαν, που δὲν ἐγκατέλειπαν μέχρι νὰ τελειώσουν. Στὶς ἐπισκέψεις τους οἱ Μάγια πάντα ἔφεραν μαζί τους δῶρο ἀνάλογο τῆς κοινωνικῆς τους θέσης. Ὁ οἰκοδεσπότης ἀνταπέδιδε με ἄλλο δῶρο. Ἐπίσης, οἱ Μάγια ἦταν πολὺ ἀνοιχτοχέρηδες καὶ φιλόξενοι. Ὅποιος ἐμπαινε στο σπίτι τους ἔπρεπε νὰ ἀπολαύσει τὴ φιλοξενία τους, νὰ φάει καὶ νὰ πιεῖ. Καὶ ἂν δὲν εἶχαν, ἔψαχναν στὴ γειτονιά.

Ἡ σημασία τοῦ ὀνόματος

Τὰ ὀνόματα τῶν γονέων περνοῦσαν πάντα στους γιους καὶ ὄχι στὶς κόρες. Τους γιους καὶ τὶς κόρες τους, τοὺς ἀποκαλοῦσαν με τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας · αὐτὸ τοῦ πατέρα ὡς κύριο καὶ αὐτὸ τῆς μητέρας ὡς ἐπώνυμο. Ἐτσι, ὁ γιος τοῦ Τσελ καὶ τῆς Τσαν λεγόταν *Νατσσαντσέλ*, που σημαίνει «ὁ γιος τῆς τάδε καὶ τοῦ δεῖνα». Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος που οἱ Ἰνδιάνοι ἔλεγαν πως οἱ συνονόματοι

συγγενεύουν και όσοι έφεραν το ίδιο όνομα συμπεριφέρονταν σαν συγγενείς μεταξύ τους. Γι' αυτό, όταν κάποιος που προερχόταν από άγνωστη φύτρα, βρισκόταν σε ανάγκη, προσέφευγε στο όνομα. Στην περίπτωση αυτή, αν υπήρχε κάποιος που έφερε το ίδιο όνομα με αυτόν, τον καλοδεχόταν και του συμπεριφερόταν με κάθε φιλευσπλαχνία. Τέλος, καμιά γυναίκα και κανένας άνδρας δεν παντρευόταν κάποιον ή κάποια με το ίδιο όνομα, γιατί θεωρούνταν μεγάλη ατίμωση.

Η ιεραρχία και η πολεμική των Μάγιας

Οι Μάγιας είχαν πάντα δυο αρχηγούς • ένα μόνιμο, που το αξίωμα του ήταν κληρονομικό, και έναν έκτακτο, που τον διάλεγαν κάθε τρία χρόνια με πολλές τελετές για να διοργανώσει τη γιορτή που γιόρταζαν πανηγυρικά το μήνα Παξ, δηλαδή στις δώδεκα Μαΐου. Αυτόν τον αποκαλούσαν *Νακόν*. Αυτός ήταν επίσης αρχηγός ενός δεύτερου σώματος στρατού. Κατά τη διάρκεια αυτών των τριών χρόνων της θητείας του, ο *Νακόν* δεν μπορούσε να βρεθεί με γυναίκα ούτε και να φάει κρέας. Έχαιρε μεγάλης εκτίμησης και τρεφόταν με ψαρικά και ιγκουάνας.

Δεν επιτρεπόταν να μεθύσει αυτήν την περίοδο. Διατηρούσε τα σκεύη και τα συνεργά του ξεχωριστά στο σπίτι του, δεν τον υπηρετούσε γυναίκα και δεν είχε ιδιαίτερες σχέσεις με το χωριό. Αφού περνούσαν τα τρία χρόνια, μπορούσε να ζήσει και πάλι όπως πριν. Αυτοί οι δυο αρχηγοί επιλαμβάνονταν τα του πολέμου. Σε κάθε χωριό υπήρχαν επιλεγμένοι άντρες για οπλίτες που, όποτε υπήρχε ανάγκη, προστρέχαν με τα όπλα τους. Αυτούς τους ονόμαζαν ολκάνες. Σε περιπτώσεις μεγάλων εχθροπραξιών, όταν οι οπλίτες αυτοί δεν επαρκούσαν, συνέλεγαν επιπλέον άτομα, τα οποία μοιράζονταν μεταξύ τους οι δυο αρχηγοί. Όλοι μαζί, με οδηγό τους μια ψηλή σημαία, έβγαιναν σιωπηλά από το χωριό για να ριχτούν στους εχθρούς τους. Οι μάχες γίνονταν με δυνατές κραυγές και ωμότητα.

Τελετές – ανθρωποθυσίες

Οι ιερείς ήταν οι τσιλάνες. Το λειτούργημα των ιερέων ήταν να εφαρμόζουν πρακτικά τις γνώσεις τους και να τις μεταδίδουν, να καταδεικνύουν τα προβλήματα υγείας και τον τρόπο ίασής τους, να κηρύσσουν την έναρξη στις διάφορες εορτές, να κάνουν τις θυσίες και να τελούν τα μυστήρια. Το λειτούργημα των τσιλάνες ήταν να δίνουν στο λαό τις απαντήσεις σε σχέση με τα δαιμόνια.

Ο ιερέας είχε ως βοηθούς του τους τσάσες, τέσσερις γέροντες που εκλέγονταν για το σκοπό αυτό. Οι νακόνες είχαν να κάνουν με δυο λειτουργήματα: το ένα ήταν μόνιμο και ελάχιστο τιμητικό, καθώς ήταν αυτοί που «άνοιγαν» τα στήθη των ατόμων που θυσίαζαν. Το άλλο, πολύ τιμητικό, είχε να κάνει με την εκλογή τους στο αξίωμα του δεύτερου αρχηγού.

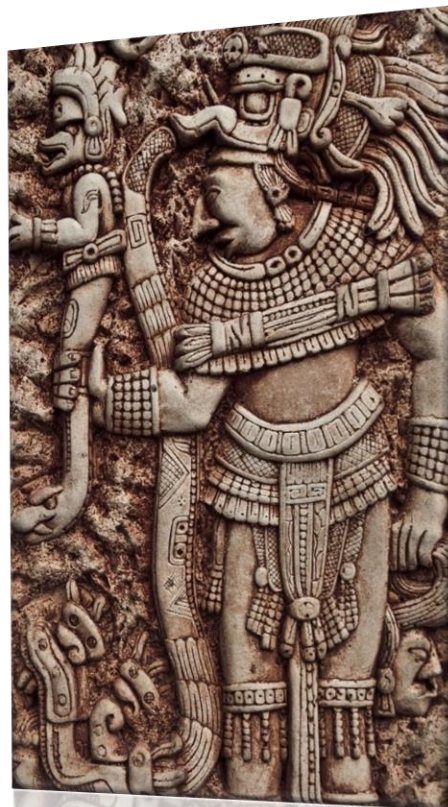
Για να προσδώσουν επισημότητα και δέος στις γιορτές τους οι Μάγιας θυσίαζαν ανθρώπους. Ανθρωποθυσίες γίνονταν επίσης και σε περιπτώσεις συμφορών ή αναποδιών, όπου συνεισφέροναν όλοι προκειμένου να αγοραστούν σκλάβοι. Άλλοτε προσέφεραν από ευσέβεια τα παιδιά τους τα οποία μέχρι την ημέρα της εορτής τα πρόσεχαν πολύ. Οι ανθρωποθυσίες που περιγράφονται είναι ιδιαιτέρως φρικιαστικές, αφού έκοβαν κομμάτια από το σώμα και τρυπούσαν ή έγδερναν σημεία των θυσιαζομένων.

Σε περιπτώσεις μεγάλων κακών έκαναν φοβερότερες θυσίες βγάζοντας την καρδιά του θύματος, αφού προηγουμένως είχαν καλύψει το κεφάλι του και είχαν χρωματίσει το κορμί του γαλάζιο. Ανοίγοντας το αριστερό σημείο του στήθους, του έβγαζαν την καρδιά και έβαφαν με το αίμα της το πρόσωπο του δαιμονίου, ενώ παράλληλα όλοι χόρευαν γύρω από το νεκρό σώμα. Άλλες πηγές αναφέρουν ότι στη συνέχεια επιδίδοντο και σε κανιβαλισμό.

Πρέπει, όμως, να κατανοήσουμε το λόγο που οι Μάγιας έκαναν ανθρωποθυσίες. Ούτε βάρβαροι ήταν ούτε ανθρωπινό σώμα ήθελαν να τρώνε. Η τελετουργία ήταν επανάληψη του θείου δράματος. Οι Μάγιας πίστευαν ότι οι δημιουργοί-θεοί της δυναστείας τους κατέστρεψαν τους «πρώτους ανθρώπους» που είχαν πέσει θύματα των αμαρτιών και των ελαττωμάτων τους.

Και οι ίδιοι οι θεοί, όμως, καταστράφηκαν στο καταστροφικό-αναγεννητικό έργο τους. Έτσι, με την τελετή της ανθρωποθυσίας πίστευαν ότι επιστρεφόταν στους ίδιους τους θεούς μέρος του εαυτού τους, πλουτίζονταν και ολοκληρώνονταν, κλείνοντας έτσι τον κύκλο της δημιουργίας τους με την ενσωμάτωση του ύψιστου δημιουργού μέσα στα κτίσματά του την ώρα της δημιουργίας. Πέρα από τις καθιερωμένες ημερομηνίες θυσιών, οι άνθρωποι έπρεπε να πληρώσουν το «χρέος» τους και όποτε ο θεός τους το θύμιζε με συμφορές, γιατί είχαν αμαρτήσει ξανά και δεν είχαν πια άλλη λύση πέρα από τη θέωση. Αυτό ήταν για τους Μάγιας η ανθρωποθυσία: μια δημιουργική καταστροφή. Η κατανάλωση κρέατος ήταν απλώς μια θεοφαγία και όχι ανθρωποφαγία. Όταν το θύμα στη θυσία ήταν άνθρωπος, αποκτούσε τη μορφή των θεοτήτων. Γι' αυτό και πρόσεχαν ιδιαίτερα τα μικρά παιδιά που έμελλε να θυσιαστούν, καθώς γι' αυτούς ήταν θεοί. Γι' αυτόν το λόγο συχνά ήταν τιμή για κάποιον να θυσιαστεί. Υπάρχουν μάλιστα και μαρτυρίες που λένε ότι, όταν έπαιζαν το γνωστό παιχνίδι με την μπάλα, ο νικητής θυσιαζόταν στους θεούς, ενώ σύμφωνα με άλλες μαρτυρίες ήταν τιμή για το νικητή μαχών να θυσιαστεί.

Πρέπει, βέβαια, να τονίσουμε ότι στην ουσία οι πηγές μας για τους Μάγιας προέρχονται από τους Ισπανούς, μια και μας παραδίδονται ελάχιστες πηγές από τους ίδιους τους Μάγιας. Δεν αποκλείεται έτσι να έχουν φτάσει σε εμάς και υπερβολές από τους Ισπανούς, ίσως στην προσπάθειά τους να καλύψουν τις δικές τους ιεροσυλίες και ασέλγειες στους λαούς της αμερικανικής ηπείρου. Εξάλλου, ο Χριστιανισμός και ο θρησκευτικός φανατισμός που ακολούθησε επέφερε και την ολοκληρωτική καταστροφή της φορητής πολιτιστικής κληρονομιάς των Μάγιας με εξαίρεση τεσσάρων ολιγοσέλιδων κωδίκων, οι οποίοι, άγνωστο πώς, διεσώθησαν. Πρόκειται για τους οι κώδικες της Δρέσδης, της Μαδρίτης, των Παρισίων και του Γκρόλιερ (Grolier). Από τους κώδικες αυτούς προέρχονται οι πληροφορίες περί αστρονομίας και ημερολογίων που μας διασώζονται. Μοναδικές άλλες πηγές αποτελούν το βιβλίο Πόπολ Βου (Popol Vuh: Βιβλίο Συμβουλών) και τα βιβλία Τσιλάμ Μπαλάμ (Chilam Balam: Βιβλίο του Προφήτου Μπαλάμ). Το πρώτο χρονολογείται στη Μετακλασική περίοδο, περιλαμβάνει μυθιστορία της φυλής των Κιτσέ (Quiché) και προέρχεται από τα δυτικά υψίπεδα της Γουατεμάλας.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΩΝ ΜΑΓΙΑΣ

και η καταστροφολογία του 2012

Το πρώτο ημερολόγιο των Μάγιας

1 έτος Τσολκίν = 260 ημέρες

Ο θεμέλιος λίθος του κεντροαμερικάνικου ημερολογιακού συστήματος είναι το Tzolkin των 260 ημερών (προφέρεται τσολ-κιν και προέρχεται από τον όρο των Μάγιας chol-q'ih ή αλλιώς «μέτρηση ημερών»). Αποτελείται από 13 αριθμούς και 20 σύμβολα ημερών. Κάθε σύμβολο έχει ένα αμφίσημο νόημα με πολλά επίπεδα γλωσσικών λογοπαιγνίων και μεταφυσικών αναφορών, τα οποία προσφέρουν μια πλούσια βάση για τους ιερείς των Μάγιας, ώστε να υφαίνουν τις ερμηνείες τους.

Γιατί οι Μάγιας επέλεξαν τον αριθμό 260

1^{ος} Λόγος: Ανθρώπινοι κύκλοι

Πρώτον, οι χρονομέτρες των Μάγιας (ιερείς που μετρούν τα ημερήσια ζώδια), λένε ότι οι 260 ημέρες βασίζονται στην περίοδο της ανθρώπινης κύησης (9 δικοί μας μήνες κύησης - 40 εβδομάδες από την τελευταία περίοδο x 7 ημέρες = 280 περίπου. Οι Μάγιας μετρούσαν από την ημέρα που η γυναίκα αντιλαμβανόταν ότι δεν έχει περίοδο, άρα γι' αυτούς περίπου 260 ημέρες διαρκούσε η περίοδος της κύησης). Έτσι, οι μαμμές των Μάγιας χρησιμοποιούν τον κύκλο του τσολκίν για να υπολογίσουν την ημερομηνία γέννησης ενός παιδιού προσθέτοντας 260 ημέρες στην ημέρα κατά την οποία μια γυναίκα αντιλαμβάνεται ότι δεν έχει περίοδο. Αυτό αποκαλύπτει τη λειτουργία του τσολκίν στον τομέα της ανθρώπινης βιολογίας. Επίσης, δείχνει γιατί τα σημαντικά γεγονότα της ζωής συμβαίνουν συχνά γύρω από τα γενέθλια τσολκίν.

2^{ος} Λόγος: Γήινοι κύκλοι

Δεύτερον, το διάστημα ανάμεσα στη σπορά και στο θερισμό του καλαμποκιού στη Γουατεμάλα είναι 260 μέρες. Σύμφωνα με το μύθο της δημιουργίας των Μάγιας, οι άνθρωποι φτιάχτηκαν από ζυμάρι καλαμποκιού - συνεπώς, αυτό είναι μια αντανάκλαση της ανθρώπινης κύησης σε γεωργικό επίπεδο.

3^{ος} Λόγος: Ουράνιοι κύκλοι

Οι Μάγιας θεωρούσαν την Αφροδίτη ως τον σημαντικότερο αστέρα, σύντροφο του Ηλίου. Οι αστρολογικές γνώσεις των Μάγιας ήταν εντυπωσιακές και γνώριζαν ότι η Αφροδίτη έχει ηλιακή ανατολή ως Αυγερινός (Ts'ak Ek, ChakEk'), και ακρονύκιο ως Αποσπερίτης (Λαμάτ, Lamat). Το γήινο έτος έχει ακριβή διάρκεια 365.24218408 ημέρες, ενώ το έτος της Αφροδίτης 224.69426222 «γήινες» ημέρες. Κατά συνέπεια, οι δύο πλανήτες θα έπρεπε να βρίσκονται σε σύνοδο (ευθυγράμμιση - και άρα θα φαίνεται στο ίδιο σημείο του ουρανού) κάθε 8 γήινα και κάθε 13 έτη της Αφροδίτης. Με αστρονομική, όμως, παρατήρηση αποκαλύφθηκε ότι η Αφροδίτη βρίσκεται 0.89906378 της ημέρας εμπρός από το σημείο που ευρίσκεται η Γη στο τέλος της οκταετίας. Έτσι, με τη δική μας διάρκεια του έτους χάνουμε 0,899 X 24 ώρες, δηλαδή περίπου 21 ώρες αν (ανά;) 8 χρόνια που είναι η ευθυγράμμιση. Αυτό μπορεί να φαίνεται απλοϊκό, αλλά αν το δούμε σε κλίμακα για παράδειγμα 100 χρόνων, η απόκλιση θα ήταν 11 ημέρες !! Αυτό για τους Μάγιας ήταν πολύ σημαντικό, μια και ,όπως προαναφέραμε, επρόκειτο για το

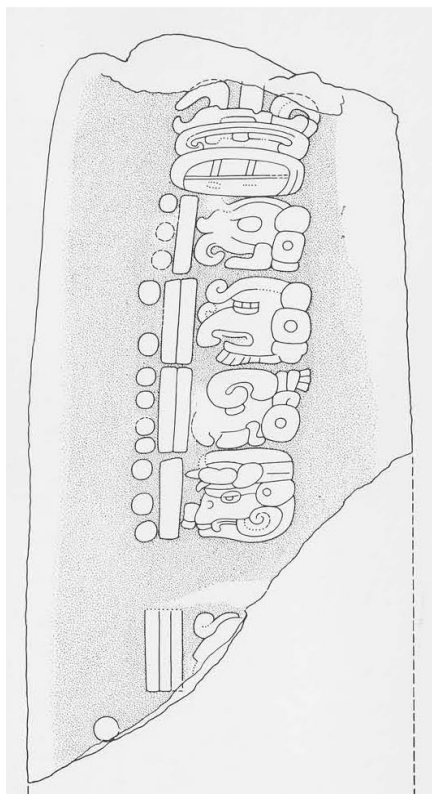
σημαντικότερο αστέρι τους και βάσει αυτού σχεδίαζαν πολλά. Για παράδειγμα φοβούνταν ιδιαίτερώς την ηλιακή ανατολή της Αφροδίτης και τη θεωρούσαν εξαιρετικά δυσοίωνη, ενώ κατά περιπτώσεις σχεδίαζαν πολέμους σύμφωνα με τη θέση της («πόλεμοι των άστρων» του Τικάλ). Παρακολούθησαν, έτσι, για χρόνια την κίνηση της Αφροδίτης και παρατήρησαν το παραπάνω, ότι δηλαδή η Αφροδίτη στον 14^ο κύκλο της, μετά από ακριβώς 8 γήινα χρόνια, δεν ήταν ακριβώς στο σημείο που την περίμεναν. Ήταν λίγο πριν εκεί κατά 0,89906378 της ημέρας. Αυτό δεν τους άρεσε καθόλου, γιατί στερούνταν της αρμονίας που ήθελαν. Έτσι, έπρεπε να επινοήσουν μια άλλη διάρκεια του χρόνου με την οποία η παραπάνω απόκλιση της Αφροδίτης θα ήταν σαφώς μικρότερη και θα μπορούσαν να την παρακολουθήσουν καλύτερα.

Maya Numbers						
0	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20

Με τη διάρκεια του έτους σε 260 ημέρες το παραπάνω πρόβλημα λυνόταν κατά πολύ.

Η απόκλιση με το δικό μας χρόνο είναι $0,89906378 / 8 = 0,1124$ ημέρες τον κάθε γήινο χρόνο. Σε 8 δικά μας χρόνια έχουν περάσει 11,23 χρόνια Μάγιας και, άρα, η απόκλιση στο χρόνο αυτό είναι $0,89906378 / 11,23 = 0,0800005424$ τον κάθε χρόνο Μάγιας, δηλαδή τον κάθε Τζολκίν.

Έτσι, οι Μάγιας μπορούσαν να παρακολουθήσουν ευκολότερα την απόκλιση της Αφροδίτης. Ήξεραν, δηλαδή, ότι στο τέλος του έτους τους η Αφροδίτη θα βρισκόταν μπροστά 0.08 της ημέρας, δηλαδή 125,2 λεπτά, που σημαίνουν ακριβώς 1 ώρα, 15 λεπτά και 2 δευτερά. Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι οι Έλληνες γνώριζαν τις φάσεις της Αφροδίτης και την ονόμαζαν «Φωσφόρο» ή «Εωσφόρο» και «Εσπερο». Οι ημέρες του Τζολκίν είχαν ονόματα από 1 έως 20 και αρίθμηση από 1 έως 13, τη λεγόμενη «δεκατριάδα» (trecena). Συνεπώς, μία ημερομηνία εκφράζεται με τον αριθμό της δεκατριάδας και το όνομα της ημέρας.

Οι Μάγιας, προκειμένου να αναπτύξουν μακρύτερες χρονικές μονάδες, ανέπτυξαν επίσης ένα χρονομετρικό σύστημα που ονομάζεται «μεγάλη χρονομέτρηση». Αυτό είναι το ημερολόγιο που τοποθετεί το 2012 ως το τέλος ενός τεράστιου χρονικού κύκλου. Οι Μάγιας είχαν γραμμική αντίληψη του χρόνου, δηλαδή μετρούσαν το χρόνο από μια συγκεκριμένη ημερομηνία του παρελθόντος όπως εμείς μετράμε από τη γέννηση του Χριστού, γεγονός το οποίο θέτουμε ως ημερομηνία 1. Για τους Μάγιας η αντίστοιχη ημερομηνία είναι η 11^η Αυγούστου του 3114 π.Χ. (του Γρηγοριανού ημερολογίου). Έτσι, οι Μάγιας μετρούσαν τις ημέρες από την ημερομηνία αυτή και μετά και συνέτασσαν τις ημέρες στις παρακάτω ομάδες:

1 ημέρα = 1 κιν (ημέρα)

20 ημέρες = 1 ουϊνάλ (ασαφής μήνας)

360 ημέρες = 1 τουν (ασαφές έτος)

7.200 ημέρες = 1 κατούν (19,7 έτη)

144.000 ημέρες = 1 μπακτούν (394,26 έτη)

Όλες οι χρονικές μονάδες προκύπτουν από τον πολλαπλασιασμό της προηγούμενης με το 20, καθότι, ως προελέχθη, το σύστημα αριθμήσεως ήταν εικοσαδικό. Έτσι, για παράδειγμα, στη στήλη 29 που βρέθηκε στη Γουατεμάλα και αναφέρει την ημερομηνία στην ανάρρηση του Τικάλ του Μπαλάμ Ατζάου στο θρόνο (Balam Ajaw: Διακοσμημένο Τζάγκουαρ) αναγράφεται: Μπακτούν 8, Κατούν 12μ Τουν 14, Γουινάλ 8 και Κιν 15, που σημαίνει 3406 έτη μετά, βέβαια, από το μηδέν που είναι το 3114 π.χ, υπολογισμός που μας φέρνει στο 292 μ.Χ. Έτσι, λοιπόν, καταλαβαίνουμε ότι ο Ατζάου ανέβηκε στο θρόνο του Τικάλ το 292 μ.Χ. Όπως στη χριστιανική χρονολόγηση το έτος 2010 σημαίνει ότι έχουν διαρρεύσει 2010 έτη από τη γέννηση του Χριστού, η ημερομηνία 8. 12. 14. 8. 15 σημαίνει ότι έχουν παρέλθει 3406 έτη από το 3114 π.Χ

Τεκίλα

Η τεκίλα κατάγεται από το Μεξικό. Πήρε το όνομά της από την ομώνυμη μικρή πόλη στο Δυτικό Μεξικό, που απέχει περίπου 55 χιλιόμετρα από την Γκουανταλαχάρα. Ο θρύλος για τη γέννησή της αναφέρει ότι ένας κεραυνός χτύπησε κάποτε μια αγαύη στην περιοχή μιας φυλής Ινδιάνων του Μεξικού. Εκείνοι τότε παρατήρησαν ότι το φυτό άρχισε να εκκρίνει ένα γευστικό και καυτερό υγρό, που όταν το έπινες σου δημιουργούσε ευχάριστα συναισθήματα. Το θεώρησαν δώρο σταλμένο από τους θεούς.

Η αγαύη, η πρώτη ύλη της τεκίλας, δεν είναι κάκτος, όπως οι περισσότεροι λανθασμένα πιστεύουν, αλλά ανήκει στην οικογένεια των κρινοειδών. Η λέξη αγαύη σημαίνει θαυμαστός και αθάνατος!

Η θαυμαστή ιστορία της ξεκινάει στις αρχές του 16ου αιώνα, με την αποβίβαση στο Μεξικό των Ισπανών κατακτητών. Αν και οι περιορισμοί για τη χρήση του αλκοόλ δεν επέτρεπαν την ανεξέλεγκτη κατανάλωσή του, οι Αζτέκοι παρασκεύαζαν ένα ποτό που ονόμαζαν **pulque** (πουλ-κεϋ) από τη ζύμωση του χυμού του καρπού της αγαύης.

Ποτό με "**ονομασία προέλευσης**", η τεκίλα πρέπει σύμφωνα με το νόμο να παράγεται μόνο μέσα στα σύνορα του Μεξικού και να περιέχει τουλάχιστον 51% συμπυκνωμένα ζάχαρα γαλάζιας αγαύης, που καλλιεργείται από τους χιμαντόρες (jimadores, παραγωγοί αγαύης), στις περιοχές του Jalisco, Guanajuato, Michoacan, Nayarit και Tamaulipas. Η πρώτη επίσημη κρατική άδεια από την ισπανική κυβέρνηση για την καλλιέργεια της μπλε αγαύης και τη λειτουργία αποστακτήρα με σκοπό την παρασκευή τεκίλας δόθηκε στον **Jose Cuervo**. Το 1910 υπήρχαν ήδη 100 ποτοποιίες στην πολιτεία του Jalisco, αλλά η πραγματική άνοιξη της τεκίλας αρχίζει μετά το 1920, όταν υιοθετούνται νέες, σύγχρονες μέθοδοι παραγωγής, δανεισμένες από την προχωρημένη ήδη οινοποιία. Παράλληλα, με την προσθήκη **aguardiente**, δηλαδή νερόμελου, η γεύση της γλυκαίνει και γίνεται πιο προσιτή στους μη ιθαγενείς και κυρίως στους κατοίκους των γειτονικών ΗΠΑ.

Υπάρχουν περισσότεροι από 300 διαφορετικοί τύποι αγαύης και χρειάζονται 8 με 12 χρόνια για να μεγαλώσει η πίνια (riña), δηλαδή ο τεράστιος καρπός της, ο οποίος φτάνει τα 50 κιλά και μοιάζει πολύ με τον καρπό του ανανά. Η καλλιέργεια της μπλε αγαύης δεν χρειάζεται τίποτα περισσότερο από καλό έδαφος και συνεχή παρακολούθηση για τον εντοπισμό τυχόν ασθενειών. Την εποχή της συγκομιδής οι χιμαντόρες συλλέγουν τους καρπούς. Οι αγαύες κόβονται από τη ρίζα και καθαρίζονται από τα φύλλα μέχρι να αποκαλυφθεί η ρίνα, η καρδιά του φυτού. Η καρδιά κόβεται σε τέταρτα και αφαιρείται το σκληρό μέρος που την ενώνει με τη ρίζα για να μην επηρεάσουν το τελικό προϊόν τα πικρά στοιχεία που περιέχει. Στη συνέχεια τα καθαρά κομμάτια βράζουν επί 24 ώρες, οι βρασμένες καρδιές ψύχονται για 2 ημέρες ώστε να αναπτύξουν μεγαλύτερη πολυπλοκότητα στη γεύση και ύστερα ζυμώνονται με μαγιά. Στη διαδικασία της απόσταξης που ακολουθεί, χρησιμοποιούνται αποστακτήρες διαφόρων μεγεθών για να παραχθούν διαφορετικοί τύποι τεκίλας. Στο στάδιο αυτό η τεκίλα εμφιαλώνεται αμέσως ή σε κάποιες περιπτώσεις έπειτα από ορισμένο χρόνο παραμονής σε βαρέλια, ανάλογα με τον τύπο τεκίλας που παράγεται. Οι τύποι της τεκίλας,

σύμφωνα με τη μεξικανική νομοθεσία, είναι τέσσερις. **Silver, Blanco, Plata:** η λευκή τεκίλα, εμφιαλώνεται αμέσως μετά την απόσταξη ή μέσα σε 60 μέρες. Μπορεί να αποθηκευθεί μέχρι την εμφιάλωση σε ανοξείδωτες δεξαμενές, αλλά όχι σε ξύλινα βαρέλια. **Gold, Oro, Suave, Joven ή Jovenabocado:** η κίτρινη τεκίλα, είναι το ίδιο με τη Silver, με τη διαφορά ότι γίνεται προσθήκη βελτιωτικών συστατικών - συνήθως καραμέλας και εσάνς δρυός, σε ποσοστό μέχρι 1% του συνολικού βάρους - με σκοπό τη δημιουργία γεύσης και χρώματος που την κάνουν να μοιάζει παλαιωμένη.

Rested ή Reposado: η τεκίλα που έχει ωριμάσει σε δρύινα βαρέλια για 2 έως 12 μήνες πριν από την εμφιάλωση.

Aged ή Apejo: η τεκίλα που αποθηκεύεται και αφήνεται να ωριμάσει σε δρύινα βαρέλια περιεκτικότητας το πολύ 350 λίτρων, για περισσότερο από ένα χρόνο πριν να εμφιαλωθεί. Η παλαίωση μπορεί να διαρκέσει μέχρι και 8 με 10 χρόνια.

Στην αγορά του Μεξικού κυκλοφορούν περισσότερα από **600 είδη τεκίλας**. Οι διαφορές τους εξαρτώνται από την ποσότητα αγαύης που χρησιμοποιείται για την παρασκευή τους. Είναι σαφές πως τα προϊόντα με προσθήκη ζάχαρης, γνωστά ως *mixto tequilas*, είναι πολύ κατώτερα από πλευράς γεύσης, αρώματος και σώματος, συγκριτικά με τις τεκίλες που παράγονται από

100% αγαύη. Το ποσοστό αυτό συνήθως αναγράφεται στην ετικέτα. Η διπλή απόσταξη επιβάλλεται στην παραγωγή της τεκίλας, αλλά η τριπλή μπορεί να προκαλέσει την εξασθένηση του αρωματικού χαρακτήρα της. Η επιλογή ανάμεσα σε μια Añejo ή μια Silver είναι θέμα γούστου, είναι όμως προφανές πως όσο μεγαλύτερη είναι η διάρκεια της παλαίωσης τόσο πιο σκούρο γίνεται το χρώμα της τεκίλας και τόσο πιο έντονα είναι τα χαρακτηριστικά αρώματα και οι γεύσεις βαρελιού. Η καλύτερη στιγμή θεωρείται πως είναι στα 4 χρόνια της ωρίμασης. Ωστόσο, η παλαίωση δεν προσφέρει στην τεκίλα την εξαιρετική ποιότητα που προσφέρει σε άλλα αλκοολούχα ποτά.

Προσοχή: όταν ανοίγετε ένα μπουκάλι τεκίλας εκθέτετε αυτομάτως το περιεχόμενό του στο οξυγόνο που, όπως ακριβώς και στο κρασί, θα του προκαλέσει οξείδωση. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να το καταναλώνετε γρήγορα, μέσα σε ένα χρονικό διάστημα μερικών εβδομάδων - δύο μήνες το πολύ. **Ο μύθος του σκουληκιού:** Κάποιες αμερικανικές εταιρείες εμφιαλώνουν τεκίλα και για λόγους εντυπωσιασμού και μάρκετινγκ τοποθετούν σκουληκία μέσα στο μπουκάλι. Δεν πρόκειται όμως σε καμία περίπτωση για μεξικανική παράδοση.

Άσπρο πάτο!

Ο παραδοσιακός τρόπος για να πιείτε την τεκίλα είναι: γλείφω - πίνω - δαγκώνω / αλάτι - τεκίλα - λάιμ. Στο Μεξικό συνήθως χρησιμοποιείται ένα ψηλό και στενό σφηνάκι, το caballito, που σημαίνει μικρό αλογάκι ή αλλιώς tequilito. Οι λάτρεις της τεκίλας όμως προτιμούν να την απολαμβάνουν αργά στα ποτήρια του κονιάκ ώστε να μπορούν να εκτιμήσουν τα ιδιαίτερα αρώματά της. Το caballito πάντως θεωρείται το καταλληλότερο σχήμα και μέγεθος για την κατανάλωση της τεκίλας.

ΜΟΝΟ ΣΤΟ VERSUS

Στα ταξίδια μας στον κόσμο αναζητούμε σημεία **αυθεντικά**, αναζητούμε το **πρωτόγονο** που χάνεται. Όπου το βρίσκουμε, το περιλαμβάνουμε στα προγράμματά μας.

Ένα από αυτά είναι **η Ζούγκλα του Πετέν** στη Γουατεμάλα και το **αυθεντικό Λίβινγκστον**, το μοναδικό κομμάτι της Γουατεμάλας που βρέχεται από την Καραϊβική.

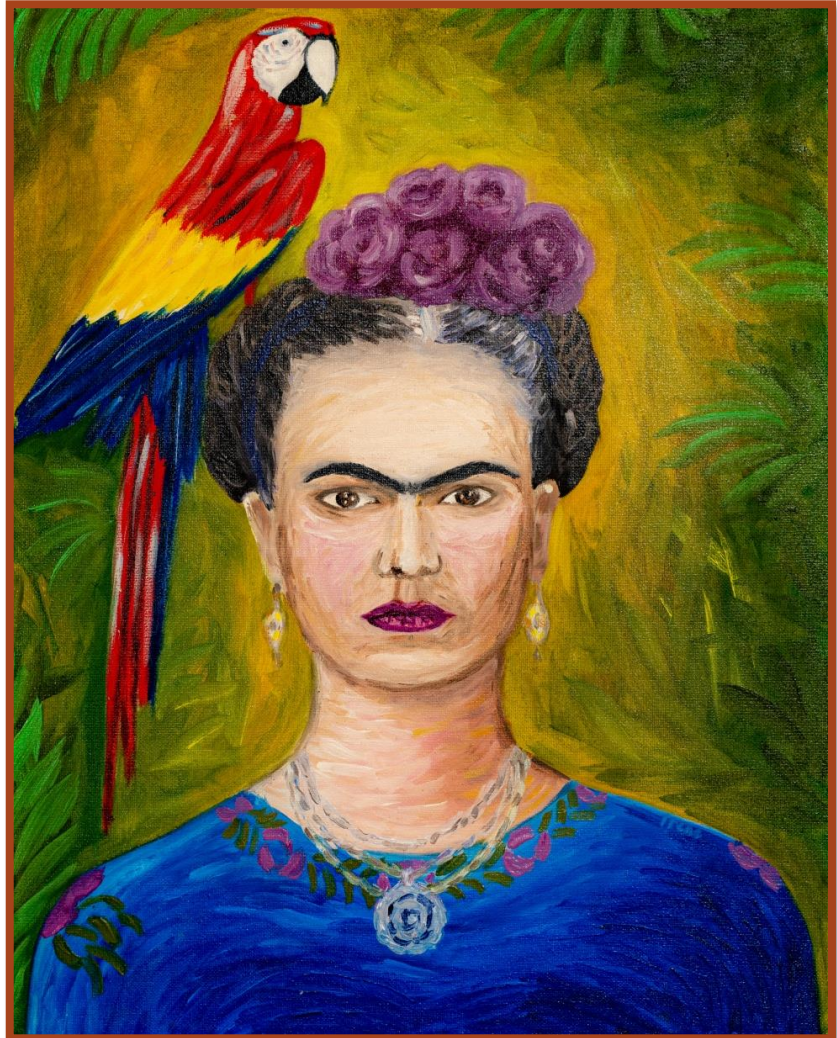
Θα μπορούμε στα άδυτα της Γουατεμάλας -κάτι που δεν περιλαμβάνεται συνήθως στα προγράμματα των ελληνικών ταξιδιωτικών γραφείων- και θα διασχίσουμε κυριολεκτικά τη χώρα, για να δούμε όμορφα τοπία και ζούγκλες που οι Έλληνες ταξιδιώτες δεν έχουν εύκολα την ευκαιρία να απολαύσουν! Φτάνουμε στο Río Ντούλσε, στις όχθες της λίμνης Ιζαμπάλ, που αποτελεί εθνικό πάρκο προστασίας της θαλάσσιας αγελάδας. Με θέα το κάστρο San Felipe, που έχτισαν οι Ισπανοί για να προστατευτούν από τους Άγγλους πειρατές της Καραϊβικής, επιβιβάζομαστε σε βάρκες, διασχίζουμε τον ποταμό και οδηγούμαστε στην περιοχή Λίβινγκστον. Το Λίβινγκστον κατοικείται από Μαύρους Γουατεμαλέζους που μιλούν Ισπανικά ή μουσικά Αγγλικά, μένουν σε ξύλινα σπιτάκια που είναι βαμμένα σε έντονα χρώματα και ζουν από την αλιεία. Οι κάτοικοι της περιοχής, γνωστοί ως Γκαριφούνα, είναι Αφρικανοί, που οι πρόγονοί τους είχαν έρθει εδώ σαν σκλάβοι. Έτσι αναμεμιγμένοι με τους Ινδιάνους της Καραϊβικής και με τους Μάγια, έχουν αναπτύξει έναν ενδιαφέροντα πολιτισμό για τον οποίο θα σας μιλήσει ο/η αρχηγός μας. Στην παραλία αυτή της Καραϊβικής νιώθουμε αποκομμένοι από την πραγματικότητα, τόσο λόγω του πρωτόγονου περιβάλλοντος, όσο και του γεγονότος ότι για να φύγουμε πρέπει να χρησιμοποιήσουμε βάρκα!

Φρίντα Κάλο

η ζωγράφος που έγινε μανία

Πολλοί διάσημοι καλλιτέχνες, πέρασαν ζωή δύσκολη και χωρίς αναγνώριση. Η **Φρίντα Κάλο** δεν ανήκει ακριβώς σε αυτή τη στατιστική. Αν μη τι άλλο όσο ζούσε ήταν διάσημη, ως η κομμουνίστρια ζωγράφος σύντροφος και σύζυγος του σούπερ σταρ Ντιέγκο Ριβέρα. Ως ανεξάρτητη καλλιτέχνις πρόλαβε να κάνει μόνο τρεις εκθέσεις (Νέα Υόρκη, Παρίσι, Μεξικό) και στην τελευταία πήγε με φορείο... έναν χρόνο προτού πεθάνει. Ο ίδιος ο Ριβέρα την υποστήριξε πολύ καλλιτεχνικά. Ίσως αν δεν υπήρχε αυτός σήμερα να μην τη γνωρίζαμε. Πάντως η εξέλιξη της φήμης της μετά θάνατον ήταν ραγδαία, και πλέον χαρακτηρίζεται ως «frida-mania».

Γεννήθηκε στις 6 Ιουλίου 1907 και στο ζώδιο ήταν καρκίνος. Ο φωτογράφος πατέρας της ήταν Γερμανοεβραίος και η μητέρα της Ισπανομεξικανή. Η ίδια έλεγε πως υπήρξε το γέννημα δύο αντίροπων δυνάμεων: της ευρωπαϊκής αποικιοκρατίας και της ιθαγένειας. Αυτό το γέννημα όμως είχε προβλήματα υγείας. Έξι ετών προσβλήθηκε από πολιομυελίτιδα με αποτέλεσμα να κουτσαίνει. Στα 18 της έπεσε θύμα σοβαρού τροχαίου με αποτέλεσμα τη διάλυση της σπονδυλικής στήλης, του αριστερού χεριού και των κάτω άκρων της. Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα να μπαينوβγαίνει στα χειρουργεία για όλη της τη ζωή – τουλάχιστον 30 φορές! Όμως αυτή η δυστυχία της άνοιξε τον δρόμο για τη ζωγραφική.

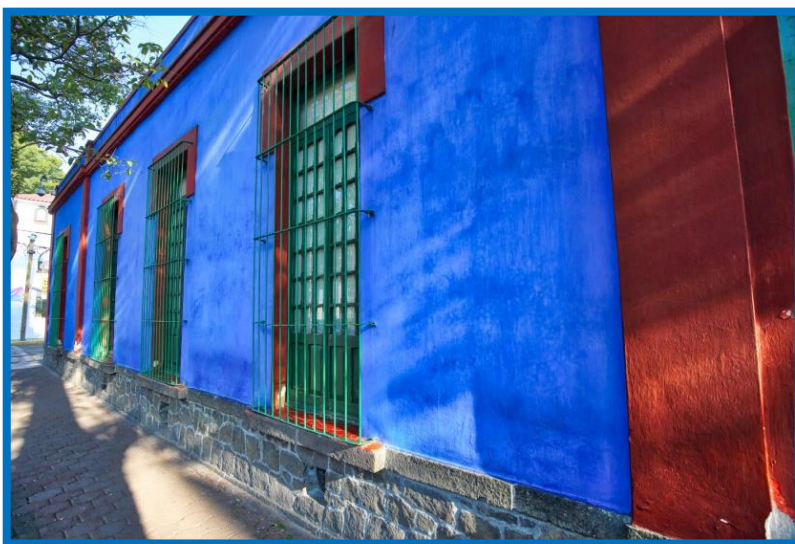
Καθλωμένη μέσα στα νοσοκομεία έγινε αυτοδίδακτη ζωγράφος. Το 1929, τέσσερα χρόνια μετά το μοιραίο δυστύχημα, έδειξε έργα της στον Ντιέγκο Ριβέρα που τον γνώρισε στο Κόμμα. Εκείνος ήταν ήδη ο διασημότερος τοιχογράφος της Λατινικής Αμερικής με πολλές αναθέσεις και στις ΗΠΑ. Εκείνος λοιπόν, ο δύσμορφος σούπερ σταρ, της είπε «πας καλά, συνέχισε». Επίσης ως μέγας γυναικάς την ερωτεύτηκε και την ίδια χρονιά την παντρεύτηκε.

Φυσικά προώθησε τη ζωγραφική της. Τη σύστησε σε σημαντικές φυσιογνωμίες, όπως ο Λέον Τρότσκι και ο Αντρέ Μπρετόν. Ο Μπρετόν τη χαρακτήρισε σουρεαλίστρια και της έκλεισε έκθεση στο Παρίσι. Μάλιστα μεσολάβησε ώστε το Λούβρο να αγοράσει ένα έργο της. Η ίδια δεν πίστευε ότι

έκανε σουρεαλισμό. Έλεγε ότι ζωγράφιζε τη ζωή της και μάλλον αυτό ίσχυε. Η τέχνη της έχει γνησιότητα και αλήθεια. Η τεχνική της μοιάζει με ναΐφ και ίσως αυτό να οφείλεται στην έλλειψη σπουδών. Τα σουρεάλ στοιχεία που έβλεπε ο Μπρετόν μάλλον παραπέμπουν στον μαγικό ρεαλισμό της Λατινικής Αμερικής. Πάντως η ζωγραφική της είναι αναγνωρίσιμη και έχει χαρακτήρα. Όλο το έργο της αποτελείται από αυτοπροσωπογραφίες και διανθίζεται από στοιχεία σχετικά με διάφορες δύσκολες ή ευχάριστες φάσεις της ζωής της. Χρησιμοποιεί λαμπερά χρώματα που αντλούνται από τη μεξικανική παράδοση και τα ρούχα που φορούσε – ένας συνδυασμός παραδοσιακής φορεσιάς με νέους μοντερνισμού που ήταν της μόδας εκείνη την εποχή.

Η συζυγική σχέση όμως της Φρίντα Κάλο με τον Ριβέρα, ήταν άθλια. Ο γυναικάς είναι πάντα γυναικάς, όταν είναι λατίνος τα πράγματα γίνονται ακόμα χειρότερα. Τα έφτιαξε μέχρι και με την αδερφή της με την οποία ερωτοτροπούσε μέσα στο συζυγικό σπίτι. Τότε οι δύο ζωγράφοι χώρισαν. Ήταν το 1939. Στο μεταξύ η Φρίντα είχε κάνει έκθεση και στη Νέα Υόρκη, έγινε εξώφυλλο στη Vogue και άρχισε να πίνει, να παίρνει ναρκωτικά, να συνάπτει ερωτικές σχέσεις με άνδρες και γυναίκες – ακόμα και με τον Τρότσκι, σύμφωνα με ανεξακριβώτες φήμες. Παράλληλα η υγεία της χειροτέρευε πολύ και μετά τη δολοφονία του Τρότσκι, το 1940, τον οποίο φυγάδευε το ζευγάρι στο Μεξικό, ξαναπαντρεύτηκαν.

Η Φρίντα ήταν ήδη πλέον γνωστή στους κύκλους των διεθνών εικαστικών, αλλά και πάλι η ρετσινιά της «συντρόφου του Ριβέρα» την ακολουθούσε. Εκείνος, το εκμεταλλευόταν θετικά και προσπαθούσε να διαδώσει τη φήμη της σε αντάλλαγμα της δυστυχίας που της είχε προκαλέσει ως σύζυγος. Τα χρόνια από το 1940 έως τον θάνατό της το 1954 κύλησαν σχετικά ομαλά για τη σχέση των δύο καλλιτεχνών, ωστόσο η υγεία της Κάλο πήγαινε από το κακό στο χειρότερο. Πλέον

ζούσαν στο πατρικό της το διάσημο σήμερα «Μπλε Σπίτι» στην πόλη του Μεξικού και η ίδια περνούσε τον περισσότερο καιρό με γύψους, νάρθηκες και παυσίπονα, ζωγραφίζοντας. Το 1953, η πατρίδα της εδέησε να την αναγνωρίσει ως ζωγράφο στην οποία άξιζε μια έκθεση. Εκείνη τότε ήταν στο νοσοκομείο σε άθλια κατάσταση.

Ο Ριβέρα στα εγκαίνια συγκινημένος, έκανε μία εισαγωγή στο κοινό για τη σπουδαιότητα του έργου της. Ενώ έβγαζε τον λόγο του, ακούστηκε η φωνή της ζωγράφου από την είσοδο της γκαλερί να λέει: «Με τίποτα δεν θα έχανα αυτή την έκθεση!». Την έφεραν μέσα τέσσερεις, με φορείο. Ένα χρόνο μετά πέθανε ακρωτηριασμένη από πνευμονία. Μετά τον θάνατό της ο Ριβέρα παραχώρησε το «Μπλε Σπίτι» στο κράτος του Μεξικού με την προϋπόθεση να γίνει μουσείο της ζωής και του έργου της Φρίντα. Και δεν έπαψε μέχρι τον θάνατό του, το 1957, να φροντίζει για την καλλιτεχνική υστεροφημία της.

Ντιέγκο Ριβέρα

ο σούπερ-σταρ τοιχογράφος του Μεξικού

Οι μη φιλότεχνοι τον έχουν ακουστά ως «σύζυγο της Φρίντα Κάλο» και αυτό είναι μέγα λάθος. Διότι ο Ντιέγκο Ριβέρα υπήρξε ο Νο 1 τοιχογράφος μεγάλης κλίμακας της Λατινικής Αμερικής και μάλιστα τόσο δημοφιλής ώστε παρά το κομμουνιστικό του φρόνημα ελάμβανε αναθέσεις ακόμη και στις ΗΠΑ. Μέχρι και ο ίδιος ο Ροκφέλερ τον προσέλαβε... Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή.

Γεννήθηκε το 1886 στην πόλη Γουαναχουάτο του Μεξικού. Ο πατέρας του ήταν μασόνος φιλελεύθερων αρχών, δάσκαλος και με καταγωγή από εβραϊκή οικογένεια, η οποία είχε ασπασθεί τον Χριστιανισμό. Από νωρίς ο Ριβέρα έδειξε καλλιτεχνική κλίση και σε ηλικία δέκα ετών γράφτηκε στην Ακαδημία Τεχνών του Σαν Κάρλος. Όταν ενηλικιώθηκε πήρε κρατική υποτροφία και πήγε στην Ισπανία για να συνεχίσει τις σπουδές. Όταν πήρε πτυχίο έκανε ένα μεγάλο ταξίδι στην Ιταλία για να μελετήσει

ενδελεχώς τις νωπογραφίες της Αναγέννησης και κατέληξε στο Παρίσι όπου η ζωγραφική έβραζε στις αρχές του 20ού αιώνα. Εκεί επηρεάστηκε από τον Σεζάν, εντρυφήσε στον κυβισμό και προσπάθησε να βρει το προσωπικό του ύφος. Ωστόσο στους καλλιτεχνικούς κύκλους ήταν πιο γνωστός για τις ερωτικές κατακτήσεις του. Μέχρι να επιστρέψει στο Μεξικό είχε ήδη κάνει δύο εξώγαμα παιδιά: ένα αγόρι με τη ζωγράφο Ανζελίν Μπελόφ και ένα κορίτσι με την επίσης ζωγράφο Μαρία Βορομπιέφ - Στρεμπέλσκα. Μπορεί να άφησε πίσω του κι άλλα, αλλά αυτό δεν είναι γνωστό.

Στη γενέτειρά του γύρισε το 1921, όταν εξελέγη πρόεδρος της χώρας ο μεταρρυθμιστής και υποστηρικτής των τεχνών Αλβάρο Ομπρεγκόν. Πλέον το Μεξικό έκανε αναθέσεις και ο Ριβέρα, μαζί με τους ομοτέχνους του Χοσέ Ορόσκο, Νταβίντ Σικέρος και Ρουφίνο Ταμάιο υπήρξαν οι πρωτεργάτες του νέου εικαστικού κινήματος που ονομάστηκε Μεξικάνική Αναγέννηση της Νωπογραφίας. Στο πλαίσιο των κρατικών αναθέσεων, ο νεοφερμένος τοιχογράφος φιλοτέχνησε μια σειρά από έργα μεγάλης κλίμακας για λογαριασμό του Υπουργείου Παιδείας. Μία από αυτές τις αναθέσεις αφορούσε και την Προπαρασκευαστική Σχολή όπου ήταν μαθήτρια η Φρίντα Κάλο – ένα από τα 35 κορίτσια ανάμεσα σε 2000 αγόρια. Εκεί, πάνω στη σκαλωσιά, τον είδε για πρώτη φορά... προτού πέσει πάνω της το λεωφορείο και προτού αποφασίσει να γίνει και η ίδια ζωγράφος. Τότε

εκείνος ήταν ήδη παντρεμένος με το μοντέλο και συγγραφέα Λούπε Μαρίν και είχε μαζί της δύο κόρες.

Οι κρατικές νωπογραφίες έκαναν το Ντιέγκο Ριβέρα διάσημο. Σε αυτές διαμόρφωσε το προσωπικό ύφος του. Χρησιμοποιούσε τολμηρά και ζωηρά χρώματα και ζωγράφιζε μεγάλες επίπεδες αφαιρετικές φιγούρες με σαφείς επιρροές από την τέχνη των Αζτέκων. Οι τοιχογραφίες του αναπαριστούσαν ιστορίες από τη μεξικάνικη ιστορία και κοινωνία και ως εκ τούτου αποκτούσαν μνημειακό χαρακτήρα. Εκείνη την εποχή η φήμη του ξεπέρασε τα σύνορα του Μεξικού, οπότε και άρχισαν οι αναθέσεις στις ΗΠΑ.

Ο Ντιέγκο Ριβέρα πέρα από καταξιωμένος ζωγράφος υπήρξε γνωστό μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος του Μεξικού. Ως εκ τούτου το 1927 ήταν καλεσμένος του ΚΚΣΕ στη Μόσχα να λάβει μέρος στις εορταστικές εκδηλώσεις για τα δεκάχρονα της Οκτωβριανής Επανάστασης. Επί τη ευκαιρία όσο παρέμεινε εκεί, ο κομισάριος για την Παιδεία, Ανατόλι Λουνατσάρσκι, του ανέθεσε μια τοιχογραφία για τη λήση του Κόκκινου Στρατού. Όμως ο Ριβέρα ήταν φιλοτροτσκιστής και στο ξέσπασμα της διαμάχης Στάλιν-Τρότσκι το 1927 διεγράφη από ΚΚΜ. Κατά συνέπεια ακυρώθηκε η ανάθεση της τοιχογραφίας. Μέσα σε αυτό το κλίμα και ενώ ακόμα βρισκόταν στη Μόσχα, ο Ριβέρα αποφάσισε να κάνει μία ακόμη μεγάλη αλλαγή στη ζωή του. Ζήτησε διαζύγιο από τη Λούπε Μαρίν.

Το 1929, φρεσκοδιαζευγμένος και διαγραμμένος από το ΚΚΜ συνάντησε για δεύτερη φορά τη Φρίντα Κάλο, όταν εκείνη έχοντας μόλις βγει από το νοσοκομείο ζήτησε να του δείξει τα έργα της. Θυμήθηκε την πρώτη συνάντησή τους στο σχολείο, του άρεσε η ζωγραφική της, τον συγκίνησε η ιστορία του ατυχήματος, την ερωτεύτηκε και το ίδιο καλοκαίρι την παντρεύτηκε. Ο γαμπρός ήταν 43 και η νύφη 22 ετών. Την επόμενη χρονιά, το Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Νέας Υόρκης διοργάνωσε για τον Ντιέγκο Ριβέρα μία μεγάλη αναδρομική έκθεση και αμέσως μετά ήρθαν νέες αναθέσεις στις ΗΠΑ, οι οποίες όμως προκαλούσαν κάθε φορά σάλο λόγω της πολιτικής θεματολογίας τους.

Μπορεί ο καλλιτέχνης να είχε διαγραφεί από το Κόμμα, οι πεποιθήσεις του όμως δεν άλλαξαν. Τον μεγαλύτερο χαμό προκάλεσε η τοιχογραφία με τίτλο «Άνθρωπος στο σταυροδρόμι», που φιλοτέχνησε στο Κέντρο Νέλσον Ροκφέλερ της Νέας Υόρκης το 1933. Στα αποκαλυπτήρια το φιλελεύθερο κοινό αντέδρασε άγρια και την επομένη οι επιθέσεις των ΜΜΕ ήταν κάτι περισσότερο από οξείες. Ο λόγος; Ο Ριβέρα μέσα στο πιο εμβληματικό σύμβολο του καπιταλισμού, στο μέγαρο Ροκφέλερ, είχε ζωγραφίσει τον Λένιν! Τελικά η τοιχογραφία ξηλώθηκε αλλά ο καλλιτέχνης δεν πτοήθηκε... Το 1935 την ξαναζωγράφισε πίσω στο Μεξικό. Το επεισόδιο αυτό έχει δραματοποιηθεί στις ταινίες «Οι αντάρτες του Μπρόντγουεη» (1999) του Τιμ Ρόμπινς και «Φρίντα» της Τζούλι Τέιμोर (2002).

Πέρα από τις πολιτικο-καλλιτεχνικές περιπέτειες όμως ο Ριβέρα, είχε και εξωσυζυγικές. Ενώ πλέον ήταν παντρεμένος με τη Φρίντα Κάλο, η οποία τον ακολουθούσε στα ταξίδια εδώ κι εκεί για τις αναθέσεις, ο ίδιος καλλιεργούσε συστηματικά τη φήμη του ως διαβόητου γυναικά.

Το 1939 η σύζυγός του τον βρήκε μέσα στο σπίτι τους να ερωτοτροπεί με τη μικρότερη αδερφή της και ζήτησε διαζύγιο. Έναν χρόνο μετά ο Τρότσκι δολοφονήθηκε στο Μεξικό, η υγεία της Φρίντα κατέρρευσε και το χωρισμένο ζευγάρι ξαναπαντρεύτηκε. Έζησαν μαζί στο πατρικό, πλέον, σπίτι της Φρίντα, στην Casa Azul, ως τον θάνατό της το 1954. Την επόμενη χρονιά ο χήρος Ριβέρα παντρεύτηκε την ατζέντισσά του Έμα Ουρτάδο και έπεσε με τα μούτρα στη δουλειά για το πιο φιλόδοξο έργο του. Μία γιγάντια τοιχογραφία, ένα έπος για την ιστορία της χώρας του, στο Εθνικό Μέγαρο της Πόλης του Μεξικού. Δεν πρόλαβε όμως να το ολοκληρώσει καθώς έφυγε από φυσικά αίτια το 1957.

Τεοτιχουακάν, η πόλη των Θεών

Δημιουργήθηκε από τους Αζτέκους και είναι η σημαντικότερη και μεγαλύτερη προκολομβιανή μητρόπολη του Μεξικού. Μέχρι τη δεκαετία του 1920, ελάχιστα πράγματα ήταν γνωστά για την Τεοτιουακάν που στη γλώσσα Νάουατλ (των Αζτέκων) σημαίνει «η πόλη των θεών». Ωστόσο σήμερα έχουμε πλέον μία καθαρή αναπαράσταση της εξέλιξής αυτής της πόλης-κράτους, η οποία διήρκησε μία χιλιετία και εννοείται πως αποτελεί μνημείο της UNESCO.

Ας δούμε όμως πιο αναλυτικά τη σαγηνευτική ιστορία της. Στην κοιλάδα Τεοτιουακάν, η πρώτη ανθρώπινη εγκατάσταση χρονολογείται το 600 π.Χ. Από τότε και μέχρι το 200 π.Χ. υπήρχαν στην τοποθεσία διάσπαρτα μικρά χωριά, ενώ υπολογίζεται ότι ο συνολικός πληθυσμός της κοιλάδας ανερχόταν περίπου σε 6.000 κατοίκους. Από το 100 π.Χ. έως το 750 μ.Χ., η Τεοτιουακάν εξελίχθηκε σε ένα τεράστιο αστικό και διοικητικό κέντρο με επιρροές σε όλη τη Μεσοαμερική. Με τον όρο

Μεσοαμερική αναφερόμαστε στην πολιτισμική περιοχή που περιλαμβάνει το σημερινό νότιο ήμισυ του Μεξικού, τα εδάφη της Γουατεμάλας, του Ελ Σαλβαδόρ, της Μπελίζε καθώς και τις δυτικές περιοχές της Ονδούρας, της Νικαράγουας και της Κόστα Ρίκα. Ιστορικοί και αρχαιολόγοι ορίζουν αυτή την πολιτισμική περιοχή με βάση τα ακόλουθα στοιχεία: αγροτική οικονομία, καλλιέργεια καλαμποκιού, χρήση δύο ημερολογίων (θρησκευτικού και πολιτικού), ανθρωποθυσίες ως μέρος της θρησκευτικής έκφρασης, λίθινη τεχνολογία και απουσία μεταλλουργίας.

Η ιστορία της Τεοτιουακάν χωρίζεται σε τέσσερις διαδοχικές περιόδους, που είναι γνωστές ως Τεοτιουακάν I, II, III και IV. Η περίοδος I διαρκεί από το 200 π. Χ. έως το έτος 0 και σηματοδοτεί τη δημιουργία μιας πραγματικής πόλης. Κατά την περίοδο αυτή, η Τεοτιουακάν διαμορφώθηκε πάνω στον άξονα της Λεωφόρου των Νεκρών, που βρισκόταν τότε στο στάδιο της κατασκευής της. Πιστεύεται πως αυτή η λεωφόρος, μήκους 2 χλμ. και πλάτους 45 μέτρων είναι στρωμένη πάνω σε τάφους. Επίσης κατά μήκος της έχουν ανακαλυφθεί 23 συμπλέγματα ναών, που ανήκουν στην περίοδο αυτή. Τότε χτίστηκαν και τα εντυπωσιακότερα μνημεία, οι τεράστιες Πυραμίδες του Ήλιου και της Σελήνης, που ήταν αφιερωμένες στη λατρεία των δύο ουράνιων σωμάτων.

Η περίοδος II διήρκεσε από το έτος 0 έως το 350 μ. Χ. και μαρτυρά την εξέλιξη της Τεοτιουακάν από πόλη-κράτος σε μητροπολιτικό κέντρο της Μεσοαμερικής. Η περίοδος αυτή είναι αξιοσημείωτη τόσο για τη μνημειώδη αρχιτεκτονική όσο και για τη γλυπτική της Τεοτιουακάν. Το ωραιότερο από τα μνημεία αυτών των χρόνων είναι ο ναός του Κετσαλκόατλ, δηλαδή του φτερωτού φιδιού – πρόκειται για τη σημαντικότερη θεότητα των Αζτέκων. Κατά την περίοδο αυτή ολοκληρώθηκε επίσης η κατασκευή της Πυραμίδας της Σελήνης, καθώς και η επιβλητική πλατεία που βρίσκεται μπροστά της. Στην κορυφή της Πυραμίδας της Σελήνης, που είναι επίπεδη, ελάμβαναν χώρα οι ανθρωποθυσίες. Για την τελετή αυτή χρησιμοποιούνταν ειδικές λεπίδες οψιδιανού, εξαιρετικά λεπτές σαν ξυράφια, με τις οποίες αφαιρούνταν

η καρδιά του θύματος. Ο οψιδιανός είναι μαύρο πέτρωμα των ηφαιστειών και σύμφωνα με τα ευρήματα της περιοχής χρησιμοποιούνταν ιδιαίτερα για την κατασκευή όπλων, εργαλείων και κοσμημάτων. Η περίοδος III διήρκεσε από το έτος 350 μ. Χ. έως το 650 μ. Χ. Είναι η λεγόμενη Κλασική Περίοδος, και τότε η Τεοτιουακάν έζησε τη μεγαλύτερη δόξα της. Ο πληθυσμός της είχε φτάσει πλέον τους 150.000 - 200.000 κατοίκους και συγκαταλεγόταν στις μεγαλύτερες πόλεις του αρχαίου κόσμου, με 2.000 κτήρια σε έκταση 30 τ.χλμ. Εκείνα τα χρόνια πραγματοποιήθηκε μαζική αναβάθμιση μνημείων και ο ναός του Κετσαλκόατλ καλύφθηκε με πλούσια γλυπτική διακόσμηση. Τυπικό καλλιτέχνημα της περιόδου III θεωρούνται και τα νεκρικά προσώπεια, που είναι φιλοτεχνημένα κυρίως από πράσινη πέτρα και καλυμμένα με ψηφίδες από τερκούαζ, όστρακο ή οψιδιανό. Τα νεκρικά προσώπεια έχουν φυσικό μέγεθος και προορίζονταν για να καλύπτουν το πρόσωπο των νεκρών.

Η περίοδος IV αρχίζει από το 650 μ.Χ. και διαρκεί μέχρι το 750 μ.Χ. Σηματοδοτεί την τελική κατάρρευση της Τεοτιουακάν, όταν η πόλη καταστράφηκε από τους Τολτέκους, που εισέβαλαν στην περιοχή. Ναοί, ανάκτορα, μέγαρα ευγενών και ιερέων και συγκροτήματα κατοικιών τότε ερειπώθηκαν, ενώ ο πληθυσμός σφαγιάστηκε και διασκορπίστηκε στην ευρύτερη περιοχή.

Ποία ήταν όμως η κοινωνική δομή της Τεοτιουακάν; Κατ' αρχήν επρόκειτο για μία μητρόπολη θεοκρατική, όπου

το θρησκευτικό ιερατείο ασκούσε υπέρτατη εξουσία. Ο ηγεμόνας ήταν απαραίτητως ιερέας και πολεμιστής και ο ίδιος τελούσε τις ανθρωποθυσίες στο πλαίσιο της λατρείας του πολέμου. Ο πόλεμος αποτελούσε τη βασική πηγή ισχύος, μαζί με τον αγροτικό πλούτο και το μονοπώλιο του οψιδιανού.

Όσο για τον πληθυσμό αυτός χωριζόταν σε 3 διακριτά κοινωνικά στρώματα: ελίτ, μεσαίο και κατώτερο. Οι κατοικίες της ελίτ βρίσκονταν κατά μήκος της κεντρικής Λεωφόρου των Νεκρών, κοντά στους ναούς αλλά και κοντά στα εργαστήρια οψιδιανού. Η ελίτ αντλούσε εξουσία από τη θεοκρατία και πλούτο από τα εργαστήρια και τις αγροτικές περιοχές. Το μεσαίο στρώμα το συγκροτούσαν γεωργοί και εξειδικευμένοι τεχνίτες διαφόρων ειδικοτήτων. Αυτοί κατοικούσαν σε συγκροτήματα διαμερισμάτων, κατανεμημένα σε όλη την πόλη. Στο τρίτο και κατώτερο κοινωνικό στρώμα, ανήκε το αγροτικό και το στρατιωτικό δυναμικό. Αυτοί ζούσαν σε θύλακες μεταξύ των κατοικιών της μεσαίας τάξης αλλά στην περιφέρεια της πόλης. Ένα στοιχείο μεγάλου ενδιαφέροντος στην Τεοτιουακάν είναι η τεχνουργική εξειδίκευση.

Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως 842 εργαστήρια, μέσα στην πόλη, που κατανέμονται σε 126 κατασκευής ειδωλίων, 213 αγγειοπλαστικής, 105 επεξεργασίας λίθων για οικοδομές και 398 επεξεργασίας οψιδιανού. Υπολογίζεται ότι το 25% - 30% του πληθυσμού του Τεοτιουακάν αποτελούνταν από εξειδικευμένους τεχνίτες πλήρους απασχόλησης. Ο οψιδιανός προερχόταν κυρίως από τα ορυχεία της Πατσούκα που κατείχε η Τεοτιουακάν και η επεξεργασία του αποτελούσε τη σημαντικότερη βιομηχανία της μητρόπολης, η οποία είχε αποκτήσει το μονοπώλιο στην ευρύτερη περιοχή της Μεσοαμερικής.

Γουατεμάλα

Γουατεμάλα στη γλώσσα των Μάγια σημαίνει Δάσος. Η Γουατεμάλα βρίσκεται στην Κεντρική Αμερική. Βόρεια συνορεύει με το Μεξικό, βορειοανατολικά με το Μπελίζ και νοτιοανατολικά με το Ελ Σαλβαδόρ και την Ονδούρα. Βρέχεται από τον Ειρηνικό Ωκεανό και την Καραϊβική Θάλασσα. Το κύριο χαρακτηριστικό της χώρας είναι η Αμερικανική Κορδιλιέρα. Η οροσειρά αυτή περιλαμβάνει 33 επιβλητικά ηφαίστεια, κάποια από αυτά ενεργά. Το ηφαίστειο Ταχουμούλκο (4.220μ.) είναι η ψηλότερη κορυφή της Κεντρικής Αμερικής.

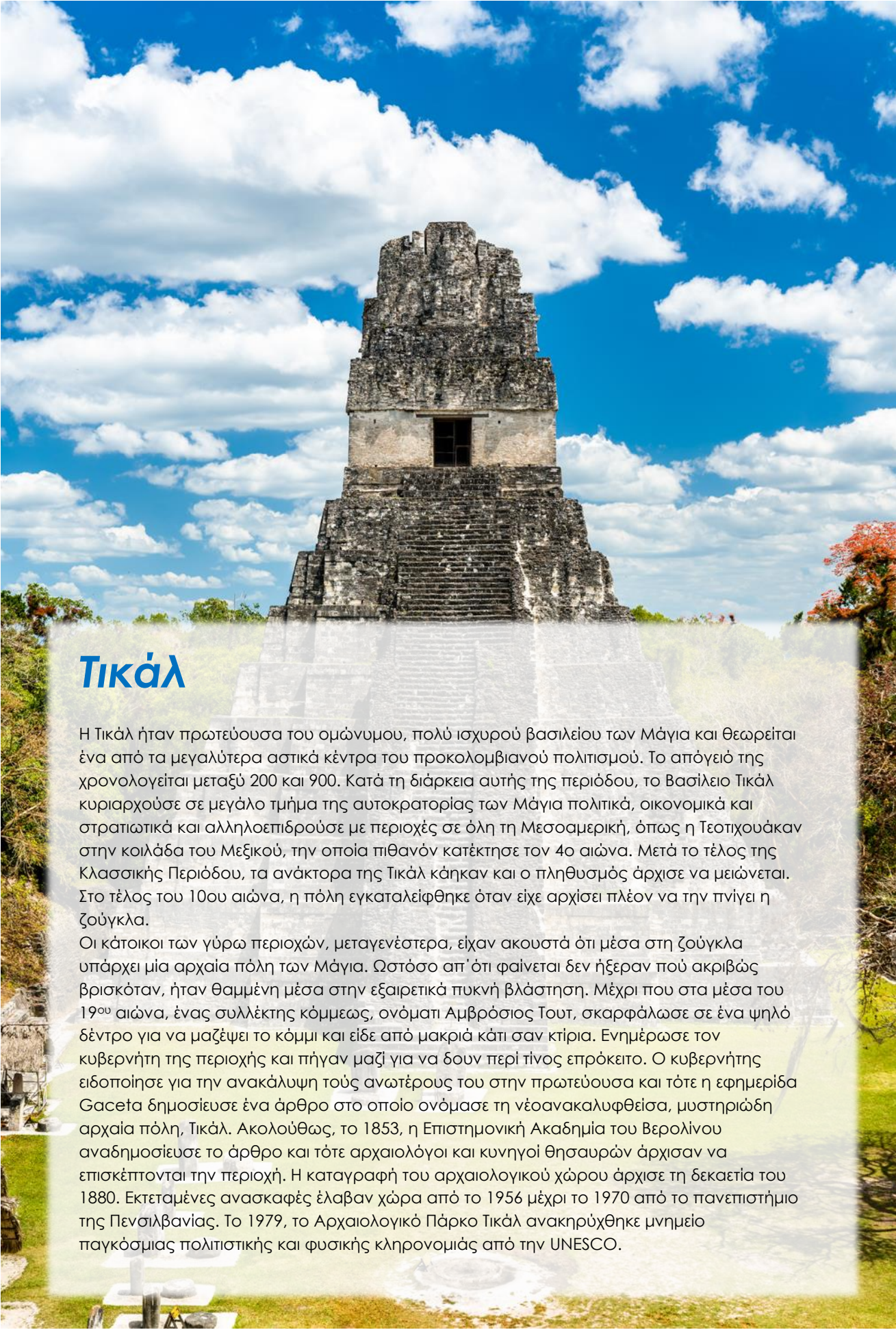
Η πρώτη απόδειξη ανθρώπινου εποίκισμού στην περιοχή της Γουατεμάλα ανάγεται στο 10.000 π.Χ. Οι πρώτοι κάτοικοι ήταν οι Καραϊβοί, οι οποίοι αργότερα εκδιώχθηκαν από τους Μάγια. Οι Μάγια, ανέπτυξαν εκεί σημαντικότερο πολιτισμό και ανέδειξαν τη Γουατεμάλα σε καλλιτεχνικό λίκνο.

Η χώρα κατελήφθη από τους Ισπανούς το 1518 και σε σύντομο χρονικό διάστημα οι ιθαγενείς αποδεκάστηκαν. Οι κονκισταδόρες για να αφανίσουν τον πληθυσμό, διέσπειραν θανατηφόρες ασθένειες, με μολυσμένες κουβέρτες, που πρόσφεραν στους ιθαγενείς – δήθεν σε ένδειξη φιλίας.

Επί ισπανικής αποικιοκρατίας, η Γουατεμάλα ήταν μέρος της Νέας Ισπανίας (Μεξικό). Άλλαξε 2 πρωτεύουσες ως το 1776, οπότε και ιδρύθηκε η Πόλη της Γουατεμάλας. Η ανεξαρτησία από τους Ισπανούς ήρθε το 1821. Το Μεξικό όμως δεν δέχθηκε την απόσχιση και επανέκτησε με στρατιωτικά μέσα τις αποσχισμένες επαρχίες. Ακολούθησε Εμφύλιος Πόλεμος με τη συμβολή και της Εκκλησίας και έκτοτε η πολιτική κατάσταση της χώρας χαρακτηρίζεται από αστάθεια και πολλά πραξικοπήματα. Ένα από αυτά, το 1954, ονομάστηκε Πραξικόπημα της Μπανάνας. Αποδεδειγμένα υποκινήθηκε από τη CIA, για λογαριασμό της αμερικανικής εταιρείας United Fruit Company.

Όσον αφορά την τέχνη των Μάγια, η Γουατεμάλα, από την Προκλασική Εποχή (2000 π.Χ.-300 π.Χ.) έχει να επιδείξει πηλίνα αγγεία και ειδώλια καθώς και το παλαιότερο δείγμα οικοδομήματος από πέτρα, τον αστρονομικό ναό E-VII Σουμπ (2000 π.Χ.) που βρίσκεται στον αρχαιολογικό χώρο Ουαχακούν. Την Κλασική Εποχή (300 π.Χ.-300 μ.Χ) επικράτησε η τεχνοτροπία Τεοτιχουακάν από το Μεξικό. Σε όλη τη χώρα υπάρχουν τύμβοι, μικροί ναοί και ολόκληρες αρχαίες πόλεις, όπως η Τικάλ την οποία και θα επισκεφτούμε.

Τέλος η Γουατεμάλα έχει πολύ πλούσια λογοτεχνία. Ο ποιητής και συγγραφέας Μιγκέλ Άνχελ Αστούριας, τιμήθηκε με Νόμπελ Λογοτεχνίας το 1966. Στο έργο του συνέδεσε την ιστορία των Μάγια με την ασταθή σύγχρονη πολιτική της χώρας του.

Τικάλ

Η Τικάλ ήταν πρωτεύουσα του ομώνυμου, πολύ ισχυρού βασιλείου των Μάγια και θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα του προκολομβιανού πολιτισμού. Το απόγειό της χρονολογείται μεταξύ 200 και 900. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το Βασίλειο Τικάλ κυριαρχούσε σε μεγάλο τμήμα της αυτοκρατορίας των Μάγια πολιτικά, οικονομικά και στρατιωτικά και αλληλοεπιδρούσε με περιοχές σε όλη τη Μεσοαμερική, όπως η Τεοτιχουάκαν στην κοιλάδα του Μεξικού, την οποία πιθανόν κατέκτησε τον 4ο αιώνα. Μετά το τέλος της Κλασικής Περιόδου, τα ανάκτορα της Τικάλ κήκαν και ο πληθυσμός άρχισε να μειώνεται. Στο τέλος του 10ου αιώνα, η πόλη εγκαταλείφθηκε όταν είχε αρχίσει πλέον να την πνίγει η ζούγκλα.

Οι κάτοικοι των γύρω περιοχών, μεταγενέστερα, είχαν ακουστά ότι μέσα στη ζούγκλα υπάρχει μία αρχαία πόλη των Μάγια. Ωστόσο απ' ό,τι φαίνεται δεν ήξεραν πού ακριβώς βρισκόταν, ήταν θαμμένη μέσα στην εξαιρετικά πυκνή βλάστηση. Μέχρι που στα μέσα του 19ου αιώνα, ένας συλλέκτης κόμμεως, ονόματι Αμβρόσιος Τουτ, σκαρφάλωσε σε ένα ψηλό δέντρο για να μαζέψει το κόμμι και είδε από μακριά κάτι σαν κτίρια. Ενημέρωσε τον κυβερνήτη της περιοχής και πήγαν μαζί για να δουν περί τίνος επρόκειτο. Ο κυβερνήτης ειδοποίησε για την ανακάλυψη τούς ανωτέρους του στην πρωτεύουσα και τότε η εφημερίδα *Gaceta* δημοσίευσε ένα άρθρο στο οποίο ονόμασε τη νέoανακαλυφθείσα, μυστηριώδη αρχαία πόλη, Τικάλ. Ακολούθως, το 1853, η Επιστημονική Ακαδημία του Βερολίνου αναδημοσίευσε το άρθρο και τότε αρχαιολόγοι και κυνηγοί θησαυρών άρχισαν να επισκέπτονται την περιοχή. Η καταγραφή του αρχαιολογικού χώρου άρχισε τη δεκαετία του 1880. Εκτεταμένες ανασκαφές έλαβαν χώρα από το 1956 μέχρι το 1970 από το πανεπιστήμιο της Πενσυλβανίας. Το 1979, το Αρχαιολογικό Πάρκο Τικάλ ανακηρύχθηκε μνημείο παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς από την UNESCO.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

1η ημέρα: ΑΘΗΝΑ/ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ/ΛΑΡΝΑΚΑ – ΜΑΔΡΙΤΗ

Συγκέντρωση στο αεροδρόμιο και πτήση για τη Μαδρίτη. Άφιξη στην ισπανική πρωτεύουσα και πανοραμική ξενάγηση στην πόλη, κατά τη διάρκεια της οποίας θα δούμε πολλά από τα πιο σημαντικά αξιοθέατα της Μαδρίτης. Μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο. Διανυκτέρευση.

2η ημέρα: ΜΑΔΡΙΤΗ – πτήση για ΠΟΛΗ ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ

Μεταφορά στο αεροδρόμιο της Μαδρίτης και πτήση για την **Πόλη της Γουατεμάλας** (ή Γουατεμάλα Σίτι), πρωτεύουσα της ομώνυμης χώρας της Κεντρικής Αμερικής. Άφιξη στην Πόλη της Γουατεμάλας, μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο. Χρόνου επιτρέποντος, θα υπάρχει η δυνατότητα μιας σύντομης βόλτας στην πόλη. Διανυκτέρευση.

3η ημέρα: ΠΟΛΗ ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑΣ – ΛΙΜΝΗ ΑΤΙΠΛΑΝ: ΣΑΝΤΙΑΓΚΟ ΑΤΙΠΛΑΝ – ΠΑΝΑΧΑΤΣΕΛ

Πρωινό στο ξενοδοχείο και αναχωρούμε οδικώς για τη **λίμνη Ατιπλάν**, που θεωρείται από πολλούς η ομορφότερη λίμνη της Γης!

Η **Ατιπλάν** είναι η βαθύτερη λίμνη στην Κεντρική Αμερική, με μέγιστο βάθος 340 μέτρα, και περιβάλλεται από ηφαίστεια. Στις όχθες της υπάρχουν 13 ψαροχώρια, στα οποία κατοικούν ινδιάνοι Μάγια και τα οποία τη δεκαετία του 1960 ήταν γεμάτα με αμερικανούς χίπις... Η Ατιπλάν θεωρείται μια από τις ωραιότερες λίμνες στο κόσμο λόγω της μεγάλης καθαρότητας αλλά και της χρωματικής εναλλαγής των νερών της – στη διάλεκτο των Μάγια, Ατιπλάν σημαίνει «εκεί όπου χρωματίζεται το ουράνιο τόξο».

Τα χωριά της λίμνης επικοινωνούν μεταξύ τους μόνο με πλοίαρια και με την υπόλοιπη χώρα με δρόμους που κατεβαίνουν από τα γύρω ηφαίστεια. Στον πυθμένα έχουν ανακαλυφθεί ολόκληρες πόλεις, της Προκλασικής Περιόδου των Μάγια.

Με πλοiάριο θα μεταβούμε στην αντίπερα όχθη της λίμνης και το γραφικό **Σαντιάγκο ντε Ατιπλάν**, που ακόμα διατηρεί την προσωπικότητα και το τοπικό του χρώμα.

Η ημέρα μας ολοκληρώνεται με την άφιξή μας στο Παναχατσέλ. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο και διανυκτέρευση.

4η ημέρα: ΛΙΜΝΗ ΑΤΙΤΛΑΝ – ΤΣΙΤΣΙΚΑΣΤΕΝΑΓΚΟ – ΑΝΤΙΓΟΥΑ

Πρωινό στο ξενοδοχείο και μεταβαίνουμε στο το Ινδιάνικο ορεινό χωριό **Τσιτσικαστενάνγκο**. Θα ακούσετε τους Μεξικανούς να το αποκαλούν και «Τσίτσι», σίγουρα για λόγους συντομίας αλλά και για να εκδηλώσουν την αγάπη τους για τον τόπο αυτό. Πόλη των Μάγια, το Τσιτσικαστενάνγκο είναι γνωστό για το μεγάλο παζάρι των Μάγια, το οποίο διοργανώνεται από την προκολομβιανή εποχή, στην κεντρική πλατεία αλλά και για τον καθολικό ναό του **Αγίου Θωμά (Σάντο Τομάς)**, που βρίσκεται στην εμπορική πλατεία και είναι χτισμένος πάνω σε προηγούμενο ναό των Μάγια. Οι ιερείς των Μάγια, οι Κιτσέ, εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τα σκαλοπάτια σε τελετές στις οποίες καίνε διάφορα αρωματικά και κεριά.

Θα έχουμε χρόνο για βόλτα στο Τσιτσικαστενάνγκο και κατόπιν συνεχίζουμε τη διαδρομή μας για την **Αντίγουα** η πρώην πρωτεύουσα της χώρας (1541-1776). Η Αντίγουα στα χρόνια της ακμής της ήταν κέντρο των ιεραποστολών. προσηλυτισμού των ιθαγενών. Ολόκληρη η πόλη είναι ένα αρχιτεκτονικό μουσείο που συνδυάζει καλά διατηρημένα μπαρόκ κτίρια με μινιμάλιστά. Το στυλ μιμούμενο περιλαμβάνει στοιχεία αραβικά, ρομανικά, γοτθικά και αναγεννησιακά και αντικατοπτρίζει την ιστορία της μητροπολιτικής Ισπανίας.

Σε όλα τα παραπάνω, στην Αντίγουα, προστίθενται τα εντυπωσιακά απομεινάρια των πρώτων αποικιακών εκκλησιών του 16^{ου} αιώνα αλλά η πανσπερμία χρωμάτων στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική των Ινδιάνων Μάγια. Όπως αντιλαμβάνεστε ολόκληρη η πόλη έχει χαρακτηριστεί μνημείο της UNESCO. Όχι όμως μόνο για την αρχιτεκτονική της, αλλά και για τη μεγάλη θρησκευτική παράδοσή της στους εορτασμούς του Καθολικού Πάσχα, που βασίζονται σε έναν συνδυασμό του ρωμαιοκαθολικισμού με τον παγανισμό.

Άφιξη και ελεύθερος χρόνος για μία πρώτη γνωριμία με την Αντίγουα. Θα περπατήσουμε σε λιθόστρωτα δρομάκια που οδηγούν σε πολύχρωμες αγορές, αποικιακές κατοικίες, ατμοσφαιρικά ξενοδοχεία, γραφικά εστιατόρια, ανθισμένες αυλές, εντυπωσιακά μέγαρα. Στη βόλτα μας θα δούμε και παραδοσιακά υφαντήρια. Μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση στην Αντίγουα.

5η ημέρα: ΑΝΤΙΓΟΥΑ: ξενάγηση

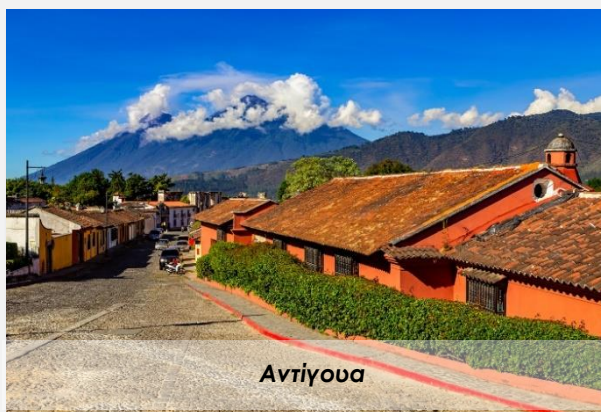
Σήμερα το πρόγραμμά μας είναι αφιερωμένο στην **Αντίγουα**. Μαζί με τον αρχηγό μας θα περιηγηθούμε στην πόλη για να απολαύσουμε τη μοναδική

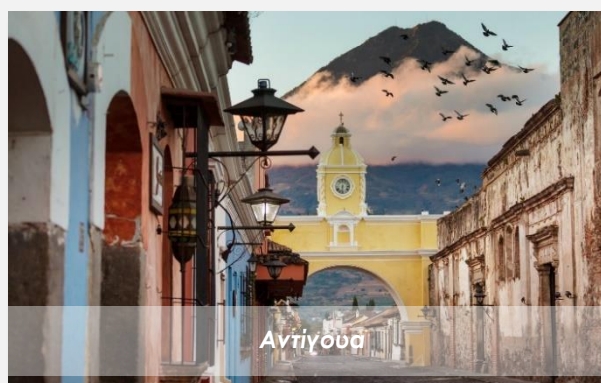
Τσιτσικαστενάνγκο

Τσιτσικαστενάνγκο

Αντίγουα

Αντίγουα

ατμόσφαιρα και την αρχιτεκτονική της και να επισκεφτούμε τα πολύ σημαντικά αξιοθέατά της.

Η Αντίγουα περιβάλλεται από 3 ηφαίστεια. Αυτό σημαίνει πως σε όλη την ιστορία της, καταστράφηκε αρκετές φορές εξαιτίας σεισμών. Στους 3 αιώνες, πάντως, στους οποίους αναπτύχθηκε, δομήθηκε σύμφωνα με πολεοδομικά σχέδια εμπνευσμένα από την Ιταλική Αναγέννηση και απέκτησε πολλά εντυπωσιακά μνημεία. Τα περισσότερα από τα κτίρια που θα δούμε στην ξενάγησή μας χρονολογούνται τον 17ο και τον 18ο αιώνα.

Το Κεντρικό Πάρκο, γνωστό και ως **Πλατεία των Όπλων**, είναι η καρδιά της πόλης. Στο κέντρο της πλατείας δεσπόζει το Σιντριβάνι των Σειρήνων, σχεδιασμένο από τον Μιγκέλ Πόρας το 1739. Γύρω από την πλατεία βρίσκονται, το μπαρόκ Δημαρχείο, η Αψίδα της Σάντα Καταλίνα με το ρολόι και ο Καθεδρικός του Σαν Χοσέ.

Στην πλατεία βρίσκεται και το Παλάτι του Αρχηγού-Στρατηγού, χτίστηκε το 1558 ως κατοικία του Ισπανού διοικητή της Γουατεμάλα. Αντικατοπτρίζει όλη την πολυτέλεια και την τρυφή ζωή του εκάστοτε κυβερνήτη, της οικογένειας και των φίλων του. Διανυκτέρευση στην Αντίγουα.

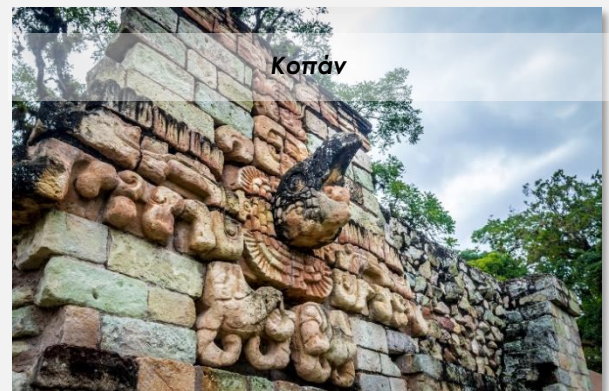
6η ημέρα: ΑΝΤΙΓΟΥΑ – ΚΟΠΑΝ (Ονδούρα)

Πρωινό στο ξενοδοχείο και αναχωρούμε οδικώς για τον τελικό μας προορισμό για σήμερα, τη γειτονική **Ονδούρα** και την πόλη του **Κοπάν**. Η διαδρομή που θα ακολουθήσουμε είναι πανέμορφη. Θα απολαύσουμε μοναδικά φυσικά τοπία και οργιώδη ηφαιστειακή βλάστηση. Η συνολική απόσταση από την Αντίγουα στο Κοπάν είναι περίπου 270 χλμ. με τη χρονική απόσταση να υπολογίζεται περίπου στις πεντέμιση ώρες.

Με την άφιξή μας ξεκινάμε την επίσκεψή μας στον **αρχαιολογικό χώρο** του **Κοπάν**, στις όχθες του ομώνυμου ποταμού μέσα σε ζούγκλα.

Η αρχαία πόλη του Κοπάν ήταν η πρωτεύουσα του ομώνυμου βασιλείου των Μάγια. Άνθησε από τον 5ο έως τον 9ο αιώνα. Σύμφωνα με ευρήματα, η περιοχή κατοικούνταν περίπου για 2000 χρόνια. Ο κεντρικός αρχαιολογικός χώρος περιλαμβάνει ναούς, στήλες, πλατείες και το Γήπεδο της Πελότας (ένα στάδιο). Εξωτερικά περιβάλλεται από 3.450 αρχαία κτίρια – κέντρα διοίκησης, αρχοντικά, κατοικίες, επαγγελματικούς χώρους, αποθήκες κτλ.

Επιπλέον στην ευρύτερη ζώνη έχουν καταγραφεί άλλα 4.509 κτίρια, σε απόσταση 135 χλμ. από τα κεντρικά οικοδομήματα. Οι αρχαιολόγοι συμπεραίνουν ότι ο πληθυσμός της Κοπάν ολοένα αυξανόταν και

απλωνόταν προς τα έξω. Στα χρόνια της ακμής του βασιλείου, στα τέλη του 8ου αιώνα μ.Χ., η πόλη αριθμούσε 20.000 κατοίκους.

Στο κέντρο της Κοπάν βρίσκεται η Μεγάλη Πλατεία με τις πανύψηλες πυραμίδες που λειτουργούσαν ως λατρευτικοί χώροι. Τόσο οι πυραμίδες όσο και η πλατεία κοσμούνται από πλήθος γλυπτικών στηλών. Κάθε στήλη ήταν αφιερωμένη και σε έναν βασιλιά. Οι στήλες των Μάγια, όπως και οι πυραμίδες, ήταν ζωγραφισμένες με έντονα χρώματα, όπως κόκκινο, χρυσό και μαύρο. Επίσης όλες, σε συγκεκριμένο ύψος, διαθέτουν κρύπτες για τις θυσίες ή τις προσφορές.

Το Μουσείο Γλυπτικής των Μάγια, μέσα στον αρχαιολογικό χώρο, περιλαμβάνει ορισμένες πρωτότυπες στήλες (στον αρχαιολογικό χώρο βλέπουμε τα αντίγραφα τους), γλυπτικούς βωμούς, ανάγλυφα, αγάλματα, ακόμη και αντίγραφα ολόκληρων πυραμίδων βαμμένα σε έντονα χρώματα, όπως ήταν τον καιρό της κατασκευής και λειτουργίας τους.

Μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση στο Κοπάν.

7η ημέρα: ΚΟΠΑΝ – ΠΟΥΕΡΤΟ ΜΠΑΡΙΟΣ – ΛΙΒΙΝΓΚΣΤΟΝ

Πρωινό στο ξενοδοχείο και ξεκινάμε για την επιστροφή μας στη Γουατεμάλα, αυτή τη φορά με κατεύθυνση από το Κοπάν της Ονδούρας προς το **Πουέρτο Μπάριος**. Εδώ επιβιβάζομαστε σε πλοiάριο και μεταβαίνουμε στο γραφικό **Λίβινγκστον**, στις εκβολές του Ρίο Ντούλσε. Το Λίβινγκστον κατοικείται από μελανόχρωμους Γουατεμαλτέκους που μιλούν Ισπανικά ή Αγγλικά, μένουν σε ξύλινα σπιτάκια που είναι βαμμένα σε έντονα χρώματα και ζουν από την αλιεία. Οι κάτοικοι της περιοχής, γνωστοί ως Γκαριφούνα, είναι Αφρικανοί, που οι πρόγονοί τους είχαν έρθει εδώ σαν σκλάβοι. Έτσι, αναμειγμένοι με τους Ινδιάνους της Καραϊβικής και με τους Μάγια, έχουν αναπτύξει έναν ενδιαφέροντα πολιτισμό!

Θα έχουμε χρόνο για βόλτα και χαλάρωση στο Λίβινγκστον. Τακτοποίηση και διανυκτέρευση.

8η ημέρα: ΛΙΒΙΝΓΚΣΤΟΝ – ΡΙΟ ΝΤΟΥΛΣΕ – ΤΙΚΑΛ – ΦΛΟΡΕΣ

Πρωινό στο ξενοδοχείο και με βάρκα διασχίζουμε τον ποταμό Ρίο Ντούλσε, βλέποντας και το ισπανικό οχυρό του Σαν Φελίπε ντε Λάρα, που κάποτε προστάτευε τη λίμνη Ισαμπάλ από τους αληθινούς πειρατές της Καραϊβικής! Θα συνεχίσουμε τη διαδρομή μας οδικώς προς το ιστορικό Τικάλ μπαίνοντας στα «άδυστα» της Γουατεμάλα και τη ζούγκλα του Πετέν. Προορισμός μας

είναι ο σπουδαίος **αρχαιολογικός χώρος του Τικάλ**, μια αρχαία πόλη των Μάγια. Βρίσκεται στη Βόρεια Γουατεμάλα, είναι πνιγμένη μέσα στη ζούγκλα και θεωρείται ένας από τους μεγαλύτερους αρχαιολογικούς και φυσικούς θησαυρούς παγκοσμίως. Γύρω από τον αρχαιολογικό χώρο βρίσκονται υδροβιότοποι, σαβάνα και τροπικά δάση.

Αυτό που θα δούμε εμείς σήμερα στο Αρχαιολογικό Πάρκο Τικάλ ξεπερνάει κάθε φαντασία. Στον πυρήνα του αρχαιολογικού χώρου, βρίσκεται η **μνημειακή Μεγάλη Πλατεία**, με δύο μεγάλους ναούς-πυραμίδες στην ανατολική και δυτική πλευρά. Στη βόρεια πλευρά της πλατείας στέκει η Βόρεια Ακρόπολη και στη νότια η Νότια Ακρόπολη. Δυτικά της Νότιας Ακρόπολης απλώνεται η Πλατεία των 7 Ναών και ακόμη πιο δυτικά το συγκρότημα του Χαμένου Κόσμου. Άλλα ενδιαφέροντα σημεία είναι οι Διπλές Πυραμίδες, καθώς και οι εξαιρετικά προηγμένες δομές ύδρευσης.

Η ημέρα μας ολοκληρώνεται με την άφιξή μας στο ξενοδοχείο μας στο **Φλόρες**, στην αντίπερα όχθη της λίμνης Τικάλ Ιτσά. Τακτοποίηση και διανυκτέρευση.

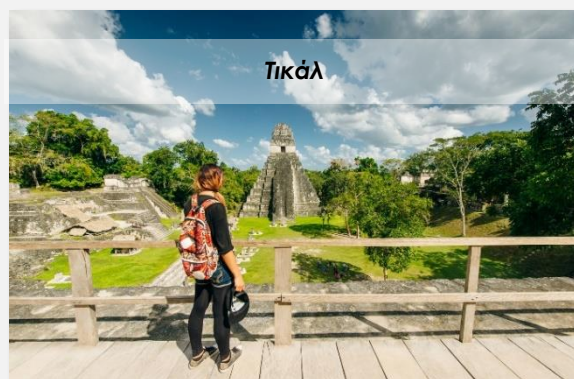
Σημείωση: Η συνολική διάρκεια των διαδρομών που πραγματοποιούμε σήμερα φτάνει περίπου τις επτάμιση ώρες.

9η ημέρα: ΦΛΟΡΕΣ – ΠΑΛΕΝΚΕ (Μεξικό)

Πρωινό στο ξενοδοχείο μας και ξεκινάμε για την τρίτη χώρα του ταξιδιού μας, το Μεξικό! Φτάνουμε στο συνοριακό πέρασμα του Μπεθέλ από όπου με βάρκα περνάμε στο Κοροσάλ, στην πλευρά του Μεξικού. Φτάνουμε στο **Παλένκε** έναν μαγευτικό χώρο, που με την ομορφιά του, το μυστικισμό του και την ιδιαίτερή του ενέργεια, μας μεταφέρει σε ένα μακρινό παρελθόν και μας κάνει να ανατριχιάσουμε με την αίσθηση της αναβίωσης μιας ιδιαίτερης πλανεύτρας ατμόσφαιρας. Άφιξη στο Παλένκε, μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο. Διανυκτέρευση.

10η ημέρα: ΠΑΛΕΝΚΕ – ΚΑΜΠΕΤΣΕ

Ο αρχαιολογικός χώρος του **Παλένκε** που θα επισκεφθούμε είναι τροφή για τα μάτια και για τη ψυχή. Οι χώροι όπου γίνονταν ανθρωποθυσίες από τους Μάγια και τα γύρω μνημεία είναι τόσο επιβλητικά συγκεντρωμένα μέσα στη ζούγκλα, που πραγματικά θα μας καταπλήξουν. Έδρα του σημαντικού ηγέτη Πακάλ, άκμασε από τον 7ο μέχρι τον 10ο αιώνα και αυτή η ακμή του είναι έκδηλη στο Ναό των Επιγραφών, τις πυραμίδες και τα δημόσια κτήρια. Ο περιβάλλων χώρος προκαλεί δέος: οργιώδης βλάστηση, απόκοσμη ατμόσφαιρα, ο

Τικάλ

Τικάλ

Καμπέτσε

απόλυτος στόχος όσων θέλουν να νιώσουν ως άλλοι πρωτοπόροι που ανακαλύπτουν καλά κρυμμένα μυστικά θρυλικών τόπων.

Γεμάτοι από τις εικόνες της μοναδικής αυτής πόλης των Μάγια, αναχωρούμε με προορισμό το **Καμπέτσε**, ένα σημαντικό λιμάνι που χαρακτηρίζεται από τη γλυκιά αρχιτεκτονική αποικιακή γραμμή του, τα επιβλητικά τείχη του φρουρίου του που ενίσχυαν την άμυνά του ενάντια στις ναυτικές επιδρομές, τα σπίτια του με τις γραφικές τους λεπτομέρειες και τα όμορφα χρώματα στις προσόψεις τους. Κάθε πόλη και μια έκπληξη, κάθε επίσκεψη και μια μοναδική εμπειρία. Άφιξη και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

11η ημέρα: ΚΑΜΠΕΤΣΕ – ΟΥΞΜΑΛ – ΚΑΜΠΑΧ – ΜΕΡΙΔΑ

Πρωινό στο ξενοδοχείο και αφήνουμε το Καμπέτσε με προορισμό μας το Γιουκατάν. Η **χερσόνησος του Γιουκατάν** με τις πανέμορφες παραλίες στη Καραϊβική, είναι ένας τόπος μοναδικός, διάσπαρτος από αρχαιολογικούς χώρους και αποικιακές πόλεις, κέντρο ανάπτυξης ενός από τους σημαντικότερους προκολομβιανούς πολιτισμούς, των Μάγια. Όταν ο πρώτος Ισπανός πάτησε το πόδι του στις ακτές του Μεξικού το 1517 και ρώτησε τον πρώτο Ινδιάνο που συνάντησε πώς ονομαζόταν το μέρος αυτό, εκείνος του απάντησε «Γιουκατάν, yucatan» δηλαδή «δεν καταλαβαίνω τι μου λες» και έτσι δόθηκε το όνομα στην περιοχή.

Πρώτος σταθμός της διαδρομής μας στο Γιουκατάν είναι ο αρχαιολογικός χώρος του **Ουξμάλ**, μια πόλη που κυριάρχησε στη μετακλασική περίοδο του πολιτισμού των Μάγια και αποτέλεσε τον αγαπημένο χώρο του John Lloyd Stevens, του ανθρώπου που πρωτοσυνάντησε τους χώρους αυτούς και τους έκανε γνωστούς στους αρχαιολόγους και τους ιστορικούς του 19ου αιώνα. Κυρίαρχο αξιοθέατο εξαιρετικής αρχιτεκτονικής ομορφιάς, η πυραμίδα που αποκαλείται «το σπίτι του νάνου», χωρίς να υπολείπονται σε χάρη και επιβλητικότητα και τα υπόλοιπα κτίσματα.

Και η επόμενη επίσκεψή μας είναι αφιερωμένη στους Μάγια, αυτή τη φορά με το αρχαίο **Καμπάχ** (Kabah), ο δεύτερος μεγαλύτερος αρχαιολογικός χώρος των Μάγια στο Γιουκατάν, μικρότερος μόνο του Ουξμάλ. Οι εξαιρετικές κατασκευές του χώρου με τα περίπλοκα λαξευμένα μωσαϊκά και τα ανάγλυφα αγάλματα φανερώνουν υψηλό επίπεδο αρχιτεκτονικής τέχνης, όπως και τα συστήματα λεκάνης απορροής που εντοπίζονται ενσωματωμένα στις κατασκευές ώστε να λειτουργήσουν ως δεξαμενές, καθώς το νερό δεν ήταν ακριβώς δεδομένο στην περιοχή.

Συνεχίζουμε με προορισμό το αποικιακό κόσμημα της πολιτείας, τη **Μέριδα**, μια ζωντανή και πολύ ελκυστική πόλη. Πανέμορφα κτήρια της αριστοκρατίας των αποίκων, αγορές με είδη λαϊκής τέχνης που ξελογιάζουν με την ιδιαιτερότητά τους και τη φαντασία τους, μας παρασύρουν και μας καλούν να χαρούμε τη νυχτερινή ατμόσφαιρα στο κέντρο της πόλης. Τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

12η ημέρα: ΜΕΡΙΔΑ – ΤΣΙΤΣΕΝ ΙΤΖΑ – ΙΚΙΛ – ΚΑΝΚΟΥΝ

Πρωινό στο ξενοδοχείο και μετά από μια βόλτα στη Μέριδα συνεχίζουμε αφού έχουμε πολλά να ανακαλύψουμε στο Γιουκατάν, που από μόνο του προσφέρει τόσα, όσα θα είχε να δώσει μια ολόκληρη χώρα. Πάμε λοιπόν στο **Τσιτσέν Ιτζά**, έναν από τους πλουσιότερους και σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους στον κόσμο, μητρόπολη των Μάγια στην κλασική και μετακλασική περίοδο της ακμής τους. Αμέτρητοι ναοί χωμένοι μέσα στη ζούγκλα, το κυκλικό αστεροσκοπείο, το μεγαλύτερο γήπεδο του παιχνιδιού της μπάλας, οι χώροι των ανθρωποθυσιών και φυσικά η επιβλητική βαθμιδωτή πυραμίδα - ναός του Κουκουλκάν, μαρτυρούν το μεγαλείο της πόλης.

Έχοντας μνηθεί για τα καλά στα μυστικά του πολιτισμού των Μάγια, απολαμβάνουμε μπάνιο σε σενότα στο **Ικκίλ**, σε μια εσωτερική λίμνη με κρυστάλλινα νερά. Σε ένα ταξίδι Versus οι συγκλονιστικές εμπειρίες διαδέχονται η μία την άλλη!

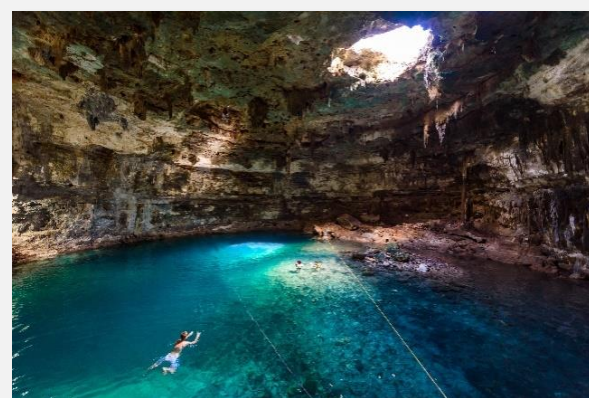
Συνεχίζουμε κατόπιν για το κοσμοπολιτικό **Κανκούν** ένα από τα πιο φημισμένα τουριστικά θέρετρα του κόσμου. Η τουριστική του ζώνη είναι μια στενή λωρίδα γης αρκετών χιλιομέτρων, που βρέχεται από τη μια πλευρά της από τη λιμνοθάλασσα και από την άλλη από τα σμαραγδένια νερά της Καραϊβικής. Εξαιρετικό σκηνικό για ώρες χαλαρής περιπλάνησης. Άφιξη μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

13η ημέρα: ΚΑΝΚΟΥΝ: ΡΙΒΙΕΡΑ ΜΑΓΙΑ – επίσκεψη στο ΤΟΥΛΟΥΜ – Μπάνιο σε σενότα

Οι παραδεισένιες παραλίες των Μάγια

Ριβιέρα Μάγια ονομάζεται η περιοχή του Μεξικού που βρέχεται από την Καραϊβική. Πρόκειται για ένα από τα πιο μαγευτικά κομμάτια της Καραϊβικής.

Κατά τους Μάγια, οι θεοί έδωσαν εντολή να δημιουργηθεί ο ουρανός, ο οποίος κάλυψε τη γη με φως. Από το φως ήρθε το νερό, που έδωσε ζωή στα δέντρα, τα οποία με την σειρά τους έγιναν σπίτι για τα πουλιά, που μετέφεραν τους σπόρους των λουλουδιών. Στη συνέχεια ήρθαν οι τάπηροι (ζωάκια του Γιουκατάν) και οι φασιανοί. Κάτω από το ατάραχο φως του

φεγγαριού, αυτό το μοναδικό μέρος γέμισε με παραδείσια γνωρίσματα, για να το απολαμβάνει η ανθρωπότητα αιωνίως.

Σήμερα λοιπόν θα επισκεφθούμε και ένα από τα πιο ξακουστά μνημεία του πολιτισμού των Μάγια, το **Τουλούμ**, κτισμένο στις ακτές της Καραϊβικής. Πρόκειται για έναν τόπο, που συνδυάζει κατάλευκες, σαν αλάβαστρο αμμουδιές με φοίνικες και κρυστάλλινα νερά με τον αρχαίο πολιτισμό των Μάγια. Ο ναός τους βρίσκεται σε ένα λόφο ύψους 12 μέτρων πάνω από την Καραϊβική. Μετά την ξενάγησή μας στο Τουλούμ, μας περιμένει ακόμη μια εμπειρία με μπάνιο σε σενότα, ενώ θα έχουμε και χρόνο για χαλάρωση και κολύμπι. Αφεθείτε στη μαγεία των εκθαμβωτικών νερών και των ονειρεμένων κατάσπρων παραλιών με τους κοκκοφοίνικες, στο βαθύ γαλάζιο της θάλασσας, στην καταπράσινη φύση που εκτείνεται πέρα από τον ορίζοντα και περάστε μοναδικές στιγμές που θα σας μείνουν αξέχαστες σε αυτόν τον παράδεισο, ανάμεσα στα ίχνη των Μάγια...

Διανυκτέρευση στο Κανκούν

14η ημέρα: ΚΑΝΚΟΥΝ – ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ

Πρωινό στο ξενοδοχείο και μεταφορά στο αεροδρόμιο του Κανκούν από όπου θα πετάξουμε για την πρωτεύουσα της χώρας, την **Πόλη του Μεξικού**, ή **Μέξικο Σίτι**. Η Πόλη του Μεξικού είναι μια από τις μεγαλύτερες πόλεις του κόσμου. Υπήρξε, πριν τον ερχομό των Ισπανών Κατακτητών, η έδρα των Αζτέκων, αργότερα η πρωτεύουσα των αποικιοκρατών και σήμερα το ζωντανό σύγχρονο πολιτικό, οικονομικό, πολιτιστικό και διοικητικό κέντρο της χώρας. Η **Πόλη του Μεξικού** είναι και μία από τις μεγαλύτερες πόλεις του κόσμου: ο Γάλλος συγγραφέας Ρομπέρ Εσκαρπίτ περιέγραφε πολύ γλαφυρά τον ρυθμό της πληθυσμιακής αύξησης, κατά τη διάρκεια μιας πτήσης από το Παρίσι στο Μεξικό: «από τη στιγμή που απογειώνεται το αεροπλάνο μας μέχρι την ώρα που θα προσγειωθούμε θα υπάρχουν είκοσι χιλιάδες Μεξικανοί περισσότεροι»! Άφιξη, μεταφορά και τακτοποίηση στο ξενοδοχείο μας. Διανυκτέρευση.

15η ημέρα: ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ: ξενάγηση – Παναγία Γουαδελούπης – Τεοτιχουακάν – Ανθρωπολογικό Μουσείο

Πρωινή αναχώρηση για τα περίχωρα του Μέξικο Σίτι, όπου μας περιμένουν δύο ιδιαίτερες επισκέψεις. Αρχικά ερχόμαστε στην περίφημη **Παναγία της Γουαδελούπης**, το σημαντικότερο προσκύνημα των απανταχού λατινοαμερικάνων. Από εδώ, με αφορμή την εμφάνιση

της Παναγίας σε έναν ιθαγενή, ξεκίνησε η βαθιά πίστη τους στην Παναγία και η εναπόθεση όλων των προσδοκιών τους σ' αυτήν. Έκδηλη η θρησκευτική ευλάβεια των πιστών καθώς εισέρχονται στις παλιές εκκλησίες της περιοχής, αλλά και στον εξαιρετικά σύγχρονο ναό.

Στη συνέχεια επισκεπτόμαστε τον σημαντικότερο ίσως ιερό χώρο των προκολομβιανών πολιτισμών, το **Τεοτιχουακάν**, τον τόπο όπου δημιουργήθηκαν οι θεοί και που με τη σειρά τους δημιούργησαν τον κόσμο. Οι τεράστιες πυραμίδες αφιερωμένες στον Ήλιο και τη Σελήνη, η Λεωφόρος των Νεκρών, τα ανάκτορα, ο ναός του Κετσαλκοάτλ, απλά μας καθηλώνουν. Κάθε περιγραφή φαντάζει φτωχή μπροστά στο μεγαλείο του μοναδικού αυτού αρχαιολογικού χώρου.

Συνεχίζουμε με το πάρκο Τσαπούλτεπεκ (Chapultepec), όπου μας περιμένει μια ανεπανάληπτη εμπειρία. Η επίσκεψή μας στο **Εθνικό Ανθρωπολογικό Μουσείο** θα μας κάνει να αισθανθούμε σαν άλλος Indiana Jones, αφού με την είσοδό μας στις διάφορες αίθουσες, θα γνωρίσουμε τα σημαντικότερα ευρήματα των πολυάριθμων προκολομβιανών πολιτισμών που άκμασαν σε όλη την έκταση της χώρας και που είναι γνωστοί ως Μεσοαμερικανικοί. Οι μέρες των Αζτέκων, των Μάγιας, των Ζαποτέκας, των Ολμέκων, των Τολτέκων και τόσων άλλων επανέρχονται μέσα από τα εντυπωσιακά εκθέματα, που είναι ανώτερα κάθε περιγραφής.

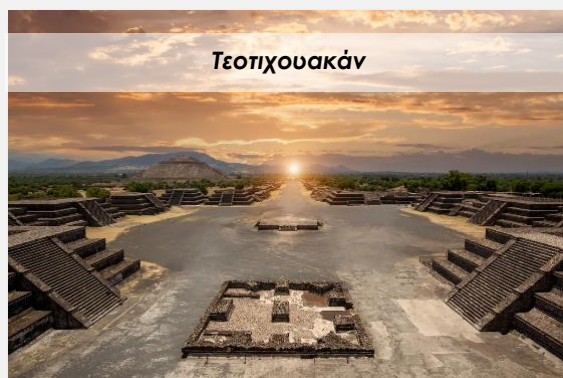
Η περιήγησή μας στη μεξικανική πρωτεύουσα συνεχίζεται στην αποικιακή καρδιά της, την πλατεία Zocalo, την κεντρική πλατεία της πόλης και μια από τις τρεις μεγαλύτερες πλατείες στον κόσμο, που ήταν το τελετουργικό κέντρο της πρωτεύουσας των Αζτέκων, της Τενοστιπλάν και του Μεγάλου Ναού τους, που καταστράφηκε από τους Ισπανούς το 1524. Την πλατεία περιβάλλουν μοναδικά μνημεία, χαρακτηριστικά κτίσματα των πολιτισμών που σημάδευσαν την ιστορία του τόπου.

Θα δούμε τον εντυπωσιακό Καθεδρικό Ναό, έξοχο δείγμα αποικιακής αρχιτεκτονικής γνωστής ως churrigueresque και εξωτερικά το Προεδρικό Μέγαρο (Παλάσιο Νασιονάλ). Θα επισκεφθούμε επίσης το Μουσείο Καλών Τεχνών όπου μεταξύ άλλων θα δούμε έργα των Ριβέρα, Ορόσκο και Σικέιρος.

Διανυκτέρευση.

16η ημέρα: ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ

Μετά το πρωινό μας θα επισκεφθούμε το **σπίτι της Φρίντα Κάλο**. Ελεύθερο πνεύμα, εκρηκτική, ανένταχτη αλλά και εύθραυστη, τόσο στην ψυχή όσο και στο

σώμα, η Μεξικανή καλλιτέχνίδα, ακολούθησε με απόλυτη πίστη τον προσωπικό, ασυμβίβαστο δρόμο της. Το Μουσείο Φρίντα Κάλο είναι ένα από τα πιο ξακουστά αξιοθέατα στο Μέξικο Σίτι. Η καλλιτεχνική της αξία αναγνωρίστηκε μετά τον θάνατό της, με πολλές εκθέσεις πλέον ανά τον κόσμο να τιμούν τα έργα της και μαζί και τα έργα του αξέχαστου παρτενέρ της ζωής της, του Ντιέγκο Ριβέρα.

Το σπίτι της, η Κάζα Ασούλ, στο Κογιοακάν του Μέξικο Σίτι, όπου έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής της και άφησε την τελευταία της πνοή, είναι σήμερα μουσείο και δημοφιλής προορισμός. Ακόμα, θα δούμε (εξωτερικά) το σπίτι όπου δολοφονήθηκε ο Λέων Τρότσκι ενώ θα σεργιανίσουμε και στη γειτονιά Κογιοακάν, από τις πιο γραφικές της πόλης!

Συνεχίζουμε στην περιοχή του **Χοτσιμίλκο**, γνωστή για τα κανάλια της, τα οποία δημιουργήθηκαν από ένα εκτενές σύστημα λιμνών και καναλιών που συνέδεε την περιοχή με την κοιλάδα του Μεξικού. Η υποχώρηση των υδάτων δημιούργησε τα κανάλια αυτά, μαζί με τα τεχνητά νησιά, τα «πσινάμπας» (chinampas). Το θέαμα θα σας εντυπωσιάσει, αφού οι αλέγροι Μεξικανοί, ντυμένοι με πολύχρωμες φορεσιές και τα γνωστά σε όλους σομπρέρο, οδηγούν τις ζωηρόχρωμες γόνδολές τους, τις «τραχινέρας» (trajineras), στολισμένες με λογίων πράγματα, πουλώντας τα αγαθά τους και τραγουδώντας παραδοσιακά τραγούδια!

Διανυκτέρευση.

17η ημέρα: ΜΕΞΙΚΟ ΣΙΤΙ – Πτήση επιστροφής

Μεταφορά στο αεροδρόμιο και επιβίβαση στην πτήση επιστροφής μας, μέσω ενδιάμεσου σταθμού.

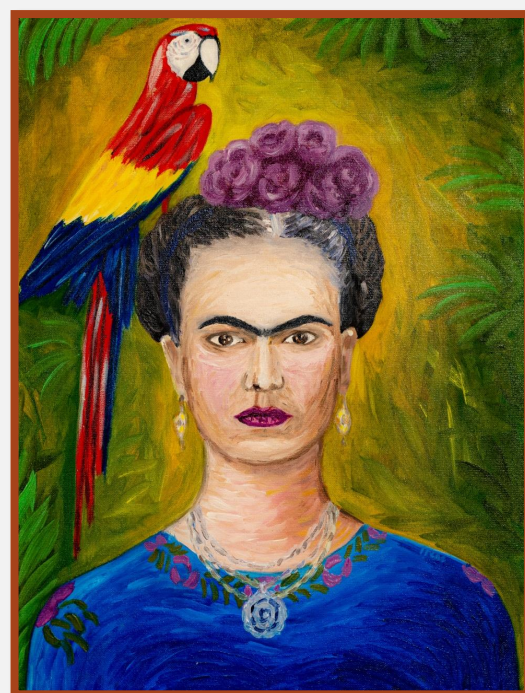
18η ημέρα: Άφιξη σε ΑΘΗΝΑ/ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ/ΛΑΡΝΑΚΑ

Το παραπάνω πρόγραμμα είναι ενδεικτικό.

Το τελικό ενημερωτικό αποστέλλεται

περίπου 3-5 ημέρες

πριν από την εκάστοτε αναχώρηση.

**** Super Τιμή ****

για τις 11 πρώτες συμμετοχές

ΔΩΡΕΑΝ

Αποκλειστική ταξιδιωτική ασφάλεια του Versus travel με καλύψεις για τον κορωνοϊό πριν και μετά το ταξίδι αλλά και για καραντίνα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Νοιώστε απόλυτα προστατευμένοι, όπως σας έχουμε συνηθίσει.

Ισχύουν όροι και υπάρχουν προϋποθέσεις: Δείτε αναλυτικά στο www.versustravel.eu/apolytiprostasia ή στην αρχή του παρόντος προγράμματος

ΑΤΟΜΟ ΣΕ ΔΙΚΛΙΝΟ

Από Αθήνα

Από Θεσσαλονίκη*

Από Λάρνακα**

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ: 26.07

3.690 €

3.910 €

Παρέχεται έκπτωση -80€ για κρατήσεις
ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την αναχώρηση

4.920 €

με τους φόρους

Επιβάρυνση μονόκλινου: + € 905

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ: 09.08

3.790 €

4.010 €

Παρέχεται έκπτωση -80€ για κρατήσεις
ΕΩΣ ΚΑΙ 1 μήνα πριν την αναχώρηση

5.020 €

με τους φόρους

Επιβάρυνση μονόκλινου: + € 905

Έως 18 άτοκες μηνιαίες δόσεις

*** Αναχωρήσεις από Θεσσαλονίκη**

Η διαφορά στην τιμή οφείλεται στο εσωτερικό εισιτήριο **Θεσσαλονίκη-Αθήνα-Θεσσαλονίκη**.
Εφόσον επιθυμείτε μπορείτε να αποφύγετε το κόστος αυτό μεταβαίνοντας στην Αθήνα με δικά σας μέσα.
Δεν απαιτούνται διανυκτερεύσεις στην Αθήνα.

****Αναχωρήσεις από Λάρνακα**

Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα περιλαμβάνεται το αεροπορικό εισιτήριο Λάρνακα - Αθήνα - Λάρνακα οι ώρες του οποίου και η αεροπορική εταιρεία επιβεβαιώνονται τη στιγμή της κράτησης, κατόπιν διαθεσιμότητας. Σύμφωνα με τις πτήσεις αν απαιτούνται διανυκτερεύσεις στην Αθήνα και θέλετε να φροντίσουμε εμείς για τη διαμονή σας στην Αθήνα δείτε τις προνομιακές τιμές του "Stopover Athens" από 50 € το άτομο με μεταφορές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα τρίκλινα δωμάτια στο Μεξικό διατίθενται με 2 διπλά κρεβάτια. Δεν υπάρχουν δηλαδή 3 κρεβάτια, άρα 2 άτομα μοιράζονται το ίδιο κρεβάτι. Όλα τα τρίκλινα διατίθενται κατόπιν ζήτησης και διαθεσιμότητας.

Περιλαμβάνονται

- Αεροπορικά εισιτήρια οικονομικής θέσης με ενδιάμεσο σταθμό
- Ξενοδοχεία 4* & 5* τοπικής κατηγοριοποίησης. Στις μικρές πόλεις, απλά κι ευχάριστα ξενοδοχεία. Στο Μέξικο Σίτι διαμένουμε στο πολυτελές ξενοδοχείο Barcelo Reforma 5* και όχι σε υποδεέστερο. Στο Κανκούν χρησιμοποιούμε το εξαιρετικό ξενοδοχείο Presidente Intercontinental 5*, στο Καμπέτσε και στο Παλένκε απλά παραδοσιακά ξενοδοχεία. Στα ξενοδοχεία στο Μεξικό δεν πρέπει να αναζητάμε πολυτέλεια, κυρίως στην επαρχία. Είναι απλά και ευχάριστα ξενοδοχεία, όπως και στην επαρχία της Γουατεμάλα. Στη Μαδρίτη διαμονή σε ξενοδοχείο 3* sup. με πρωινό.
- Ημιδιατροφή (τα δείπνα, κυρίως στην επαρχία είναι σερβιριστό μενού 3 πιάτων).
- Μεταφορές, ξεναγήσεις όπως αναγράφονται στο πρόγραμμα
- Τοπικός ξεναγός
- Έλληνας αρχηγός
- Ασφάλεια αστικής ευθύνης
- Δωρεάν ταξιδιωτικός οδηγός-βιβλίο στα ελληνικά Versus Travel

Αναχωρήσεις από Κύπρο

Στις αναχωρήσεις από Λάρνακα περιλαμβάνονται οι φόροι, ο επίναυλος καυσίμων, τα φιλοδωρήματα, τα αχθοφορικά (όπου είναι δυνατόν), και η ειδική κυπριακή επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια χωρίς επιβάρυνση (ζητήστε μας τι περιλαμβάνει) εκτός από Φόροι που κατά τη μετάβαση των συνόρων πληρώνονται τοπικά: 60\$ κατά άτομο

Δεν περιλαμβάνονται:

Φόροι, φιλοδωρήματα & επιπλέον πακέτο ασφάλειας, επιβάρυνση καυσίμων, τα οποία καταβάλλονται υποχρεωτικά στην Αθήνα. Επιπλέον πακέτο ασφάλειας (Ατυχήματος, απώλειας αποσκευών, δαπάνες επαναπατρισμού λόγω ατυχήματος ή ασθένειας, δαπάνες για έξοδα επέκτασης ταξιδιού λόγω ατυχήματος, δαπάνες για έξοδα επίσκεψης συγγενούς στο εξωτερικό, δαπάνες για επείγουσα επιστροφή στην Ελλάδα, απώλεια ταξιδιωτικών εγγράφων και έξτρα καλύψεων όπως ιατροφαρμακευτικές και νοσοκομειακές δαπάνες, ασφάλεια προκαταβολής κ.α.). Ζητήστε πληροφορίες από το τμήμα κρατήσεων για την ακριβή περιγραφή των καλύψεων, το ύψος για την κάθε μια κάλυψη, και τους όρους των καλύψεων για αποφυγή παρεξηγήσεων: **€ 980**

Φόροι που κατά τη μετάβαση των συνόρων πληρώνονται τοπικά: \$60 κατά άτομο.

ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΡΙΝ ΤΑΞΙΔΕΨΕΤΕ:

- Το διαβατήριό σας θα πρέπει να έχει τουλάχιστον **6μηνη ισχύ**, από την ημέρα εξόδου από την κάθε χώρα.
- Βεβαιωθείτε ότι το διαβατήριό σας έχει κενές σελίδες, ισάριθμες με τον αριθμό των χωρών που θα επισκεφθείτε.
- Το γραφείο μας δεν φέρει καμία ευθύνη για οποιοδήποτε πρόβλημα λόγω μη ανανέωσης του διαβατηρίου σας.
- Οι ταξιδιώτες μη ελληνικής υπηκοότητας ή οι κάτοχοι μη ελληνικών διαβατηρίων οφείλουν να επικοινωνούν κατ' ιδίαν με την πρεσβεία της χώρας στην οποία επιθυμούν να ταξιδέψουν, προκειμένου να πληροφορηθούν τα όποια διαδικαστικά για την έκδοση βίζας, εφόσον αυτή απαιτείται. Το Versus Travel δεν φέρει καμία ευθύνη για τυχόν πρόβλημα που ενδεχομένως παρουσιαστεί σε κάποιο αεροδρόμιο.
- Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και στην Τουρκία, μπορείτε να ταξιδέψετε με αστυνομική ταυτότητα νέου τύπου. Διευκρινίζουμε ότι αυτό γίνεται μόνο με πολιτική ταυτότητα και όχι με υπηρεσιακή. Ενημερωθείτε σχετικά από το τμήμα πωλήσεων.
- Συμμετοχή στην εκδρομή σημαίνει ότι έχετε διαβάσει το παρόν πρόγραμμα, το έχετε κατανοήσει και συμφωνείτε με τα αναγραφόμενα, και ότι αναντίρρητα **αποδέχεστε τους όρους συμμετοχής** που αναγράφονται στα έντυπά μας και στο site μας στο Ίντερνετ. Αν θέλετε να διαβάσετε τους όρους συμμετοχής, παρακαλούμε ζητήστε να σας αποσταλούν.

Πώς γίνεται η κράτησή σας

Η κράτησή σας πραγματοποιείται είτε ηλεκτρονικά στο www.versustravel.eu, είτε στα γραφεία μας τηλεφωνικά ή με φυσική παρουσία, με τα πλήρη στοιχεία σας (διεύθυνση με ταχυδρομικό κώδικα, τηλέφωνα, e-mail κ.λπ.).

Το e-mail σας είναι για εμάς ιδιαίτερα σημαντικό, γιατί μας δίνεται η δυνατότητα να σας στέλνουμε μικρά ή μεγάλα μυστικά προετοιμασίας που έχουμε εδώ και χρόνια συλλέξει.

Με την κράτησή σας προσκομίζετε στο e-mail data@versustravel.eu ή με φυσική παρουσία στα γραφεία μας φωτοτυπία του διαβατηρίου σας και τη σύμβαση ταξιδιού υπογεγραμμένη. **Χωρίς αυτό** δεν είναι έγκυρη η κράτησή σας και δεν είναι δυνατή η ασφάλεια της προκαταβολής που περιλαμβάνει το Versus στα προγράμματά του. Σας παρακαλούμε να μη χρησιμοποιείτε το φαξ για την αποστολή του διαβατηρίου σας, μια και δεν είναι ευκρινή όλα τα πεδία του.

Η οριστικοποίηση της κράτησής σας, καθώς και των εκάστοτε προσφορών μας, γίνεται με κατάθεση της προκαταβολής (πρέπει να έχει προηγηθεί η δήλωση συμμετοχής σας). Η προκαταβολή για το συγκεκριμένο ταξίδι ορίζεται στα **€1.000**.

Σας παρακαλούμε δηλώστε ως αιτιολογία της κατάθεσης το ονοματεπώνυμο ενός από τα άτομα που ταξιδεύει, έτσι ώστε το ποσό να αντιστοιχιστεί στη δική σας κράτηση.

Πληρωμές μπορούν να γίνονται και στα γραφεία μας με μετρητά ή με πιστωτικές κάρτες. Στην περίπτωση χρήσης πιστωτικής κάρτας, για την προκαταβολή η χρέωση αυτής γίνεται εφάπαξ.

12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

Το υπόλοιπο μπορεί να αποπληρωθεί και με 12-18 ΑΤΟΚΕΣ ΔΟΣΕΙΣ, με χρήση πιστωτικής κάρτας (Πρόγραμμα έως 18 άτοκες δόσεις για ταξίδια κόστους άνω των 2.500€, συμπεριλαμβανομένων των φόρων. Για ποσά μικρότερα των 2.500€ γίνονται μέχρι και 12 άτοκες δόσεις). Ενημερωθείτε έγκαιρα από τον ταξιδιωτικό σας σύμβουλο για τις πιστωτικές κάρτες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα άτοκων δόσεων και ελέγχετε με την τράπεζά σας το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών της κάρτας σας.

Πληρωμές με πιστωτική κάρτα μπορούν να γίνουν και ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας μια ειδική αίτηση που μπορούμε να σας αποστείλουμε.

Αριθμοί λογαριασμών καταθέσεων

ALPHABANK:

126 00 23 20 0026 60

iban:GR82 0140 1260 1260 0232 0002 660

ΕΘΝΙΚΗΤΡΑΠΕΖΑ:

702 48 48 96 95

iban:GR08 0110 7020 0000 702 4848 9695

EUROBANK:

0026 0059 49 0200 45 55 61

iban:GR120 2600 59 0000 4902 0045 5561

ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

5102 - 071578 – 793

iban: GR65 0172 1020 0051 0207 1578 793

Όλα εμφανίζουν την επωνυμία
VersusTravel

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΜΑΣ, πριν από την

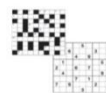
κατάθεση της προκαταβολής σας, με σκοπό να καταχωρηθεί η κράτησή σας και στη συνέχεια το ποσό της κατάθεσής σας στο φάκελό σας. Παρακαλούμε μην παραλείψετε να μας ενημερώσετε.

Για την αποφυγή κάθε ταραχώρας σας, παρακαλούμε ελέγχετε το ημερήσιο πιστωτικό όριο συναλλαγών των πιστωτικών και χρεωστικών καρτών σας, πριν προβείτε στην όποια συναλλαγή με το VersusTravel.

Versus Gifts & Accessories

Για τα 20 χρόνια λειτουργίας του, το Versus Travel προσφέρει δωρεάν στους ταξιδιώτες του:

1. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας
2. Travel kit με Sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάτε εύκολα η ώρα σας στο αεροπλάνο
3. Στυλό

ΔΩΡΕΑΝ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ VERSUS

Το Versus Travel, προσπαθώντας να καλύψει το κενό της ελληνικής αγοράς σε ταξιδιωτικούς οδηγούς στην ελληνική γλώσσα για τις χώρες που επισκέπτεται, εγκαινιάζει την έκδοση μιας σειράς ποιοτικών ταξιδιωτικών βιβλίων - οδηγών (προϊόν της μεγάλης μας ταξιδιωτικής εμπειρίας), που προσφέρονται δωρεάν στους ταξιδιώτες της κάθε εκδρομής.

STOPOVER ATHENS

Συνδυάστε
την Αθήνα
με όλο τον
πλανήτη

Για τους ταξιδιώτες
της περιφέρειας
της Ελλάδας &
της Κύπρου
των οργανωμένων
ταξιδιών
του Versus Travel

VERSUS North

VERSUS TRAVEL Cyprus

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στο έλα στο ξενοδοχείο **TITANIA**
ή παρόμοιο, με πρωινό & 4 μεταφορές από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2022- 28.02.2023	01.03.2023- 31.03.2023	01.04-30.04.2023 01.07-31.08.2023	01.05-30.06.2023 01.09-31.10.2023
ΔΙΚΛΙΝΟ	198€	205€	190€	215€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	178€	190€	147€	164€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	326€	370€	350€	390€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία στο έλα,
στο ξενοδοχείο **HOLIDAY INN**, πλησίον του αεροδρομίου.
Το ξενοδοχείο διαθέτει δωρεάν Shuttle Bus ανά 1 ώρα από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2022 - 31.03.2023
ΔΙΚΛΙΝΟ	130€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	240€

2 διανυκτερεύσεις, μία στο πήγαινε και μία
στα **ATHENAEUM HOTELS (PALACE, GRAND, SMART)** με πρωινό
& 4 μεταφορές από/προς το αεροδρόμιο.

ΤΥΠΟΣ ΔΩΜΑΤΙΟΥ	01.11.2022- 31.03.2023	01.04.2023- 30.04.2023	01.05.2023- 31.10.2023
ΔΙΚΛΙΝΟ	165€	160€	180€
ΤΡΙΚΛΙΝΟ	158€	126€	144€
ΜΟΝΟΚΛΙΝΟ	305€	310€	350€

Σημειώσεις:

1. Η παραπάνω προσφορά ισχύει μόνο εάν ο ταξιδιώτης συμμετέχει σε οργανωμένο ταξίδι και μέχρι εξαντλήσεως των δωμάτων. Υπάρχει δυνατότητα επιλογής και άλλων ξενοδοχείων.

Μπορείτε εάν θέλετε να προσθέσετε και άλλες διανυκτερεύσεις στην Αθήνα.

2. Στις τιμές δεν συμπεριλαμβάνεται ο φόρος διαμονής. Η χρέωση για τα 4* θα είναι 3 € το δωμάτιο την ημέρα πληρωτέα απευθείας από τον πελάτη στο ξενοδοχείο.

Ο διαφορετικός κόσμος του Versus

Οι καινοτομίες που ανέτρεψαν τα ταξιδιωτικά δεδομένα

Το ταξίδι είναι ένας άλλος τρόπος για να βλέπουμε τα πράγματα. Αλλάζουμε μέσα μας όταν ταξιδεύουμε, όταν αλλάζουν οι γεωγραφικές μας συντεταγμένες.

Ενάντια στην απλώς διεκπεραιωτική αντίληψη της ελληνικής αγοράς, το VersusTravel έχει εισαγάγει πρωτοποριακές υπηρεσίες και παροχές, επενδύσεις που επιστρέφουν σε εσάς. Μερικές από αυτές αναδεικνύουν τον διαφορετικό κόσμο του Versus και είναι καινοτόμες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πάντα υπό την προστασία μας

- **Ταξιδιωτικοί οδηγοί στα Ελληνικά, από τις εκδόσεις του Versus, δωρεάν για τους ταξιδιώτες μας – κάτι που έλειπε από την ελληνική αγορά.**

Πρόκειται για ταξιδιωτικούς οδηγούς που αφορούν όλους τους εξωτικούς και ευρωπαϊκούς προορισμούς. Εσωκλείουμε σε αυτούς τη γνώση μας στους προορισμούς, το μεράκι μας και την επιθυμία μας να απολαμβάνει ο ταξιδιώτης αυτά που του αξίζουν.

- VersusClub, η πρώτη ταξιδιωτική λέσχη στην Ελλάδα, μια πρωτοποριακή ιδέα του Versus που εδώ και περίπου μία δεκαετία αποτελεί το ταξιδιωτικό στέκι της Αθήνας (Καραγεώργη Σερβίας 4, Σύνταγμα, 7ος όροφος). Δωρεάν συμμετοχή.

Μια μικρή θεατρική σκηνή, με σκηνικά αλλά και πολυδιάστατες εκδηλώσεις γενικού ενδιαφέροντος, που ξεφεύγουν πολύ από το πλαίσιο της στεγνής παρουσίασης ενός προορισμού με εμπορικό σκοπό.

Το VersusClub, με ιδιαίτερες θεματικές βραδιές και επιπλέον γεύσεις και μουσικές, απογειώνει τη διάθεση, ιχνηλατώντας νοερά το ελληνικό και παγκόσμιο ανάγλυφο, με προσκεκλημένους δημοσιογράφους, συγγραφείς, εισηγητές από τον χώρο των τεχνών, των επιστημών και των γραμμάτων, ηθοποιούς, καθηγητές πανεπιστημίου αλλά και αντιπροσώπους πρεσβειών.

Στο VersusClub αποδεικνύονται η αγάπη και η φροντίδα του Versus, μέσα από την «ταξιδιωτική σκηνή της Τετάρτης», όπου γινόμαστε όλοι μια παρέα. **Οι βραδιές είναι δωρεάν για τους ταξιδιώτες και κλείνουν με κρασάκι και κουβεντούλα, με θέα την Ακρόπολη, σε ένα loungebar αεροδρομίου που έχουμε διαμορφώσει** (απαραίτητη δήλωση συμμετοχής). Δείτε τες στο versustravel.eu.

Σας περιμένουμε...

- **Μεγάλες εκδηλώσεις, προσφορά του VersusTravel**

Πραγματοποίηση μεγάλων εκδηλώσεων, μοναδικών για τον τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα, που μας έφεραν πιο κοντά και μας χάρισαν στιγμές που ποτέ δεν θα ξεχάσουμε (ίδρυση του VersusClub – εκδήλωση στο LedraMarriott, 15 χρόνια του Versus – εκδήλωση στο περιστύλιο του Ζαπτείου Μεγάρου, ίδρυση του VersusTravel στη Θεσσαλονίκη – εκδήλωση στο ξενοδοχείο «PortoPalace», 20 χρόνια Versus – εκδήλωση-πάρτι στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, εκδήλωση-παράσταση στο «Παλλάς» με τον αξεπέραστο Γιάννη Ζουγανέλη). Για εμάς ο ταξιδιώτης είναι στο κέντρο του ενδιαφέροντος και της αγάπης μας.

- **Επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια και παροχές υγείας**

Το **VersusTravel** ασφαλίζει τους ταξιδιώτες του με επιπλέον ταξιδιωτική ασφάλεια ατυχήματος και άλλων καλύψεων κατά τη διάρκεια του ταξιδιού αλλά και της προκαταβολής σας σε περίπτωση που δεν καταφέρετε να πραγματοποιήσετε το ταξίδι σας. Αυτή είναι μια ασφάλεια επιπλέον της ασφάλειας αστικής ευθύνης που όλα τα τουριστικά γραφεία είναι υποχρεωμένα να παρέχουν. Είναι ταξιδιωτική ασφάλεια που την περιλαμβάνουμε στην τελική τιμή χωρίς επιπλέον χρέωση. Ζητήστε μας το έγγραφο που αναφέρει τις περιπτώσεις τις οποίες καλύπτει.

- **Άτοκες δόσεις**

Το ταξιδιωτικό σας όνειρο γίνεται ακόμα πιο προσιτό με τη δυνατότητα αποπληρωμής όλων των ταξιδιών μας με άτοκες δόσεις (έως και 18).

- **Versusgifts και απασχόληση στο αεροπλάνο**

1. Travelkit εκδόσεως Versus, με sudoku, σταυρόλεξα, παιχνίδια γνώσεων, λογικής και παρατηρητικότητας, για να περνάει ευχάριστα η ώρα σας κατά τη διάρκεια της πτήσης σας.
2. Νέα μοντέρνα tags πολυτελείας, που δεν θα τα αποχωρίζεστε από τα ταξίδια σας.
3. Στυλό.

- **Ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από κάθε εκδρομή – VersusLive**

Στα κεντρικά μας γραφεία στο Σύνταγμα, Φιλελλήνων 7, πραγματοποιούνται οι ενημερωτικές συγκεντρώσεις πριν από την αναχώρηση κάθε εκδρομής. Εκεί οι ταξιδιώτες συναντούν τον αρχηγό τους, ο οποίος τους δίνει «κατευθυντήριες οδηγίες». Επιπλέον, μέσω του συστήματος VersusLive μπορούν και οι ταξιδιώτες της Περιφέρειας και της Κύπρου να παρακολουθούν τις συγκεντρώσεις αυτές μέσα από τον υπολογιστή τους.

- **Πρακτικές οδηγίες και συμβουλές – Μυστικά χρόνων στη διάθεσή σας**

Έπειτα από εμπειρία πολλών χρόνων έχουμε καταφέρει να συγκεντρώσουμε μυστικά και συμβουλές για την καλύτερη προετοιμασία σας, άρα και απόλαυση του ταξιδιού σας, σε ειδικό φυλλάδιο που μπορείτε να λάβετε ηλεκτρονικά. Το VersusTravel δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του.

Το ταξίδι με το Versus– Μια διαφορετική αντίληψη

Εξασφαλισμένες αναχωρήσεις

...εσείς θα το ρισκάρετε;

Το VersusTravel έχει εξασφαλίσει και προπληρώσει χιλιάδες θέσεις, πάντα με τις καλύτερες εταιρείες και πτήσεις, με αποτέλεσμα όχι μόνο την καλύτερη τιμή για εσάς, αλλά και εξασφαλισμένες αναχωρήσεις. Οι ταξιδιώτες λένε πως «αν μια εκδρομή δεν πραγματοποιηθεί στο VersusTravel, δεν πραγματοποιείται πουθενά». Με τη μεγάλη συμμετοχή, την αγάπη και τη στήριξη των φίλων του το VersusTravel έχει **τα μικρότερα ποσοστά ακύρωσης εκδρομών**. Αν δεν θέλετε να βιώσετε απογοητεύσεις και ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής, που θέτουν σε κίνδυνο τις διακοπές σας, επιλέξτε ένα από τα ταξίδια μας και απλώς ετοιμάστε βαλίτσες...

«Διαβασμένοι» αρχηγοί

Ο σωστός αρχηγός δίνει προστιθέμενη αξία σε ένα ήδη καλά οργανωμένο ταξίδι. Είναι αυτός που μαζί με το εμπειριστατωμένο πρόγραμμα θα σας μυήσει στα μυστικά του προορισμού. Αν δεν θέλετε ο αρχηγός σας να παραμένει αμίλητος σε μια γωνιά ή εσείς να ξέρετε περισσότερα από αυτόν, επιλέξτε ένα ταξίδι του VersusTravel. Όλοι πλέον γνωρίζουν ότι το Versus έχει την πιο εξειδικευμένη ομάδα Ελλήνων αρχηγών. Εσείς γιατί να το ρισκάρετε;

Τα προγράμματά μας – Αποκλειστικές εμπειρίες ζωής – Επιτόπια έρευνα – Διεύρυνση προορισμών

Διαβάστε προσεκτικά την παράγραφο «Η διαφορετικότητα του Versus» που υπάρχει σε κάθε ταξίδι, για να βρείτε μερικά από τα στοιχεία που κάνουν το κάθε πρόγραμμα ξεχωριστό. Ενάντια στο πνεύμα των περικοπών των ημερών, το Versus προσφέρει πλουσιοπάροχα προγράμματα, δίνοντας έμφαση σε ουσιαστικές εμπειρίες που θα συντροφεύουν τη ζωή σας. Δεν αρκούμαστε στο να χαράσσουμε γραμμές στον χάρτη, θέλουμε να τις διερευνούμε προσωπικά. Ταξιδεύουμε συνεχώς, ελέγχουμε μόνοι μας τα ξενοδοχεία και τις υπηρεσίες σε σημεία που δεν τα βάζει ο νους σας και δεν καταφεύγουμε στην εύκολη οδό αναζήτησης πληροφοριών αποκλειστικά και μόνο από το Ίντερνετ. Εντάσσουμε έτσι ό,τι πιο καινούργιο και ενδιαφέρον έχει ένας τόπος, διαμορφώνοντας μία από τις πιο εξειδικευμένες συλλογές ταξιδιών στον ευρωπαϊκό χώρο, μεγαλύτερη ακόμα και από διοργανωτές ταξιδιών μεγάλων

πληθυσμιακά ευρωπαϊκών χωρών. Από τα λουλουδένια χαλιά του Καθολικού Πάσχα στη Γουατεμάλα μέχρι μια διανυκτέρευση κάτω από τα αστέρια στην Ιορδανία προσφέρουμε διαρκώς εμπειρίες ζωής που θα βρείτε μόνο στο Versus!

Ολοκληρωμένο κόστος, πληρωτέο εδώ

Όχι κρυμμένα κόστη, όχι υποχρεωτικές πληρωμές εκτός Ελλάδας ή Κύπρου (εκτός ελαχίστων αναγκαστικών εξαιρέσεων), όχι προαιρετικές εκδρομές και κενές ημέρες (εκτός από τις αναγκαστικές ελεύθερες ημέρες κατά την επίσκεψη πόλεων). Στην τελική τιμή περιλαμβάνονται φόροι, φιλοδωρήματα, και χρεώσεις αποσκευών (όπου υπάρχουν), φόροι ξενοδοχείων και πόλεων. Τίποτε από αυτά δεν πληρώνεται τοπικά. Χαλαρώστε και απολαύστε το ταξίδι σας.

Οι πιο ανταγωνιστικές τιμές

Πολεμάμε με πάθος για την πιο ανταγωνιστική τιμή. Αυτό το οφείλουμε στους ταξιδιώτες μας, λόγω της τεράστιας συμμετοχής τους στα ταξίδια μας, που γίνεται και η διαπραγματευτική μας δύναμη για τις αεροπορικές εταιρείες και τους τοπικούς προμηθευτές. Θα διαπιστώσετε ότι πολλές φορές οι τιμές μας για τα ίδια ταξίδια μειώνονται (πάντα με τις ποιοτικότερες υπηρεσίες). Εμείς δεν «κουτσουρεύουμε» τα προγράμματά μας προκειμένου να έχουμε καλύτερες τιμές, όπως προστάζει η «νέα μόδα». Επιλέξαμε τον άλλο δρόμο: **πλουσιότερα προγράμματα και καλύτερες τιμές**. Έτσι έχουμε συνηθίσει και έτσι πράττουμε.

ExploringTheWorldSecretTreasures

Οι ταξιδιώτες γνωρίζουν ότι στο VersusTravel θα βρουν πρωτοποριακά, σπάνια ταξίδια στους κρυμμένους θησαυρούς του πλανήτη μας, σε προορισμούς που πρώτη φορά πραγματοποιούνται, στα τελευταία σύνορα του κόσμου μας, σε πανάρχαιους πολιτισμούς, σε απομονωμένες φυλές, στα φυσικά θαύματα του πλανήτη μας αλλά και σε μυστήρια για τα οποία αξίζει να ταξιδέψουμε. Το VersusTravel έκανε προσιτό το εξωτικό ταξίδι στον Έλληνα ταξιδιώτη, αλλά παράλληλα καθιέρωσε το πολιτιστικό εξειδικευμένο ταξίδι στην Ελλάδα και στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Χαλαρώστε & απολαύστε το ταξίδι σας

Είστε στα χέρια του μεγαλύτερου ταξιδιωτικού οργανισμού, που δεν αφήνει τίποτα στην τύχη του...

20 χρόνια εμπειρίας, χιλιάδες ευχαριστημένοι ταξιδιώτες

Πάθος για ποιότητα υπηρεσιών και σωστά οργανωμένα ταξίδια που δημιουργούν χιλιάδες ευχαριστημένους ταξιδιώτες. Δείτε τις εντυπώσεις των ταξιδιωτών στο σάιτ μας.

Η μεγαλύτερη ταξιδιωτική παρέα, η ασφάλεια και το ανθρώπινο πρόσωπο του VersusTravel

Οι ταξιδιώτες έχουν την ασφάλεια και τη φροντίδα του Versus, που θα μεριμνήσει για ό,τι απρόβλεπτο και αν συμβεί – κάτι που το έχει αποδείξει αμέτρητες φορές. Πάνω από όλα, όμως, οι ταξιδιώτες νιώθουν σε κάθε επαφή μαζί μας το ανθρώπινο πρόσωπο του Versus. Τίποτα εδώ δεν είναι στημένο, ούτε εμπορευματοποιημένο. Τα πάντα πηγάζουν από γνήσιο μεράκι και αληθινή κατάθεση ψυχής. Οι ταξιδιωτικοί μας σύμβουλοι, οι πιο έμπειροι και εξειδικευμένοι της ελληνικής αγοράς, είναι δίπλα σας, με έμπειρες προτάσεις σε κάθε απορία και ανάγκη σας.

Πρώτοι με διαφορά –Υπηρεσίες με διεθνείς αναγνωρίσεις

Το VersusTravel είναι με χειροπιαστά νούμερα ο πρώτος και με μεγάλη διαφορά tour operator της ελληνικής αγοράς. Αυτό πιστοποιούν οι βραβεύσεις και οι διακρίσεις μας από την Qatar Airways, την Iberia, τη Haffa, αλλά και από πρωτιές σε πολλές αεροπορικές εταιρείες, όπως στη Lufthansa, στη Swiss Airways, στην AirFrance, στην KLM, στην British Airways, στην Turkish Airlines, καθώς και από πολλούς τουριστικούς οργανισμούς διαφόρων χωρών, όπως του Περού, της Κίνας, της Ινδίας, του Βιετνάμ κ.ά.

Ενημερωμένο site στο 'Ιντερνέτ – Κρατήσεις online

Αναπτύξαμε πρωτοποριακό, πλούσιο, ενημερωτικό site και σύστημα online κρατήσεων στο 'Ιντερνέτ για κρατήσεις με επιπλέον έκπτωση 24 ώρες το 24ωρο.

➤ Εξειδικευμένα τμήματα

Το **Versus Travel** διαθέτει εξειδικευμένα τμήματα

- για **οργανωμένα και ατομικά ταξίδια σε όλο τον κόσμο** (Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Βόρεια και Νότια Αμερική, Αυστραλία - Ωκεανία, πολικές περιοχές),
- για **ταξίδια στη Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή**: το ιδιαίτερο τμήμα Mediterraneo Plus,
- για **ταξίδια στην Ελλάδα με τις καινοτόμες δημοφιλείς διαδρομές του Versus στη χώρα μας**,
- για **κρουαζιέρες** με τα πιο έμπειρα στελέχη της αγοράς,
- για **γαμήλια ταξίδια**: το τμήμα Versus Romantic,
- για **εξερευνητικά ταξίδια και ειδικές αποστολές**: το τμήμα Exploring the World,
- για **επαγγελματικά, εταιρικά ταξίδια κινήτρων, ταξίδια συλλόγων**: το τμήμα Versus Business,
- για **«πολυτελή» ταξίδια**: το τμήμα Versus Exclusive,
- για **θεματικά ταξίδια πολιτισμού, γεύσης αλλά και περιπέτειας**.

Από το πιο κοντινό και οικείο αιγαιοπελαγίτικο νησί έως την κρουαζιέρα στην Ανταρκτική η εταιρεία μας καλύπτει με επιτυχία όλο το φάσμα των τουριστικών υπηρεσιών.

VERSUSTRAVEL

Καλώς ήρθατε στον πλανήτη μας

«Η ζωή είναι στιγμές...

Για τις πιο ταξιδιάρικες από αυτές επιλέγετε το Versus Travel.

Σας ευχαριστούμε! Εμείς θα συνεχίζουμε να ανοίγουμε δρόμους για εσάς, όπως σας αξίζει»

Ευάγγελος Π. Κασιμίχας

Μαζί γνωρίζουμε τη γη, μαζί σχεδιάζουμε το ταξίδι!